

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Földes szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 irt).
Egyes szám Budapesten 8. vidéken 10 fillér.

Az egységes párt.

Budapest, augusztus 27.

(K.) Láng Lajosnak, aki nagy-bányai választói előtt olyan szépen fejtegette, hogy a mai viszonyok közt egységes szabadalvűpártra van szükség, azt felelhetné valaki, hogy nem a viszonyoknak van egységes pártra szüksége, hanem a pártnak egységre. A feleletben van is valami. Az egyszerű gazda szomorúan nézte eltikkadt földjét és fanatikusan ismételte: „ennek a szomju földnek esőre van szüksége!” A patriárka ott állt a gazda mellett és mosolyogva jegyezte meg: „nem a földet gondoldod te, hanem magadat s *neked* van szükség arra az esőre, mely nélkül a földed semmit se hoz!” S szó sincs róla, mikor olyan előkelő politikusi is, mint Láng Lajos, az egész világból garmadába hordja az argumentumokat, amiknek azt kellene igazolniok, hogy a magyar nemzetnek szüksége van a nagy és egységes szabadalvűpártra, közel esik a kérdés, hogy vajjon nem-e a nagy szabadalvűpártnak van inkább szüksége az argumentumokra, amelyek neki az egységet megszerzik? A közvéleménybe ugyanis sok szeretettel hintették el azt a hitet, hogy a szabadalvűpárt egysége némileg fogyatékos. Ha aztán még az olyan kiváló politikus is, mint a nagybányai képviselő, egész nagy beszédéből azt látszik végső következtetésül levonni, hogy a mai viszonyok közt s még inkább a küszöbön levő feladatokkal szemben egységes szabadalvűpártra van szükség, akkor érthető a félremagyarázására hajlandók buzgósa, melylyel azt mondják: egységes szabadalvűpártra szükség van, tehát nincsen. Mert ha volna, nem lenne rá szükség. Ergo: naiv mese az, amit a szabadalvűpárt egységéről regélnek.

Hát nekünk, és úgy véljük, Láng Lajosnak is meglehetősen mindegy, naiv mesének hiszik-e a szabadalvűpárt egységét vagy sem. Még egyetlen ember se halt abba, hogy valami bolond doktor nagybetegnek mondotta. S a szabadalvűpárt egysége se fordul meg azon, hogy mit locsognak róla az ellenségei vagy az irigyei. De ha Láng Lajos védekezni akarna olyan magyarázat ellen, mintha ő az egységet azért sürgette volna, mert nincsen: ezzel a kemény dőlvál ugyan még megbirkózhatnék. Csak azt kellene kérdeznie, hogy vajjon mi teremtettük-e a viszonyokat, melyek most egységes szabadalvűpártot követelnek? Mi tettük-e, hogy Ausztria fejjel ment a falnak és mi tettük-e, hogy idegen hatalmak kifelé való törekvése közben a monarchia helyzete a világban kedvezőbb, mint valaha? Ha azt lehetne elhitetni, hogy a megszorult párt teremtette így a viszonyokat, csak hogy magának a hiányzó egységet megszerezze, akkor joggal vádolhatnák a szabadalvűpártot, hogy az egész világot felgyújtotta, csak hogy a mentők figyelmét és segítségét maga felé terelje. De akármilyen nagyra tartjuk a szabadalvűpártot, ekkora hatalmat még mi sem látunk benne. A viszonyokat nem ő csinálja, az is elég tőle, ha annyi jót csinál, amennyi ennek a kis országnak boldogulására szükséges. Azok a viszonyok tőlünk függetlenül alakultak s ha így van, akkor csak kettő lehetőség. Vagy egységes a szabadalvűpárt s akkor jó szerencse, hogy ilyen, mert Ausztria bomlása mellett erőssé teheti a monarchiában Magyarországot s a világban a monarchiát; vagy pedig nem egységes a szabadalvűpárt s akkor igazán lelkiismeretlenség, sőt bűn volna a meddő vitaközlés, mert az egész országnak egyformán sürgős érdeke volna, hogy a szabadalvűpárt nagygyá és egységessé tételével

erősítse azt a faktort, amelyik a szituációt kihatárolja, Magyarországot hatalmassá teheti a monarchiában s a monarchiát Európában. Szóval: a viszonyok megvannak s ha van egységes szabadalvűpárt, mely azokat a nemzet javára értékesítheti, az a nemzet szerencséje; ha pedig nincsen, az nem a szabadalvűpárt baja, hanem az egész nemzeté.

Éppen azért ki van zárva, hogy Láng Lajos azért hangoztatta volna az egységes szabadalvűpárt szükségét, mert nincsen. A nagybányai képviselő sokkal tudatosabb politikus, hogy akkor olyan nyugodtan beszélt volna. A nyugodt államférfiu beszámolója helyett akkor a türelmetlen agitátor tüzelő szavait hallottuk volna Nagybányáról. De Láng Lajos nyugodtan beszélt, annak a gazdának nyugodalmával, aki látja ugyan a viszonyokat, melyek jót és rosszat egyenes hordanak méhükben, de azt is tudja, hogy minden eshetőségre biztosítva van. Nincsen baj és nem is lehet baj. S ha figyelmet is egyre-másra, amiből baj lehetne, azért teszi, mert megnyugvást is hirdethet, hogy ránk nézve még a baj is csak felényi, mert hála az égnek, elég gondosak voltunk. Ami baj minket Ausztria felől fenyegethetne, attól nyugodtan alhatunk, mert itt van az egységes szabadalvűpárt; s ami jót a monarchiára nézve a külső politika kedvező állásából elszalaszthatnánk, az sem fog elmaradni, mert a bomló Ausztria helyett is erősek vagyunk mi. Ez az értelme Láng Lajos fejtegetéseinek s ha mégis olyan művészi gondnal, olyan féltékeny aprólékosrággal rajzolja meg a külső és belső helyzet egész képét: ennek kulcsát abban kell keresni, hogy a néphez szólott. Ahhoz a néphez, melyet éppen a szabadalvűpárt egységének rovására szeretnének sokan kioktatni. Akik ugyanis nem tudják a szabad-

TÁRCA.

Pintyöke.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irtá: *Thury Zoltán.*

I.

A Sármas ur fia valami hat szekundával fejezte be a mult iskolai esztendő. Jövőre a gimnáziumba kellett volna mennie, erről azonban egyelőre szó se lehetett. Az iskolában azt mondták Sármas urnak, hogy legokosabban teszi, ha nem erőszakoskodik az iskolázattal. Nem arra való a fiu. Ahogy az apja mellett ott állott a gyerekek az igazgatóság szobájában, az orrán át szipogva felvigyorgott az apjára, mintha azt mondta volna: — no látod. Ha én nem voltam képes bebizonyítani, hát ime mondja a tanár ur is. — Azt ismondta a tanár, hogy talán a műhelyben használt vehetné Sármas ur a gyereket. A mestersége beletörné magát, különösen ha könnyebb munkára fogná, amihez nem kell észbeli foglalatosság. Sármas ur szabó volt tudniillik, szép nagy műhelyben a gazda. Ismeretes, derék mesterember, aki egy kis pénzecskét is összegyűjtött már magának. Amint kiment az iskolából, kézen vezetve a gyereket, egy két fiatal tanár jött szembe, akik köszöntöttek. Némelyik mintha adósa lett volna, hirtelen tovább állott.

A fiu majdnem a válláig ért a kis szőke embernek. Nehézes topogású, nagy gyerek volt. Inkább ő húzta maga után az apját, aki apró lépésekkel szaladt mellette. Ha biroka keltek volna, meg is vorte volna. Nyers, buta, nagy erő látzott ki belőle. Hosszu vastag karjain megfeszült a kabát uja s a keze, amit maga mellett

lóbázt, aránytalanul nagy volt, bütykös, feketére barnult ujjakkal, amelyek, ha ököbe szorultak, iszonyatosat tudtak volna ütni. Az arcán pedig semmi se volt a gyermekarc beszédességéből, csak a keskeny homlokán gyülemlött meg egy csomó ránc, amiből konok vadságot lehetett kiolvasni s a homlok a redők alatt hirtelen behajlott, ráfeküdt az agyra. . . Az apja egy-egy pillantást vetett rá, mintha félne tőle s töprengő, elkényszeredett arccal puszogott magában: — mit csináljak, mit csináljak. . .

Egyelőre semmit se csinált.

Nem volt kedve ahhoz, hogy valamit kezdjen, mert nem remélt már ettől a gyerektől semmi jót. Nem is tudta, hogy hogyan került közéjük egy ilyen monstrum, elbáméskodott rajta, ha nézte. A felesége kicsi, gyöngye asszony, az ő maga is. S aztán egyszerre megtermékenyül a házasságuk és világra jön ez a medveboos. Azóta se képesek arra, hogy embert faragjanak belőle. Tizenegy esztendősen korában jutott el a fiu odáig, hogy most már dőcögösen és nagy verejtékezéssel olvasni tud, a más ember gyermeke pedig repül át az osztályokon, már latin iskolába jár, viszi haza az apjának meg az anyjának a sok örömet. S a szegény szabómester el-elmozdított azon a kérdéson, hogy mi lesz a fiából, több azonban nem igen telt ki tőle, mert nagyon elfoglalta a műhely. Az asszony pedig képtelen volt arra, hogy beleszóljon a gyerek életébe. Régi betegségek kinoztak, a mikben a fiu születésének is része volt s néha forró nyári napokon is dideregve huzódott meg a divány sarkában, mint valami megtépzott, beteg madár. Fáradtan mondott a cselédeknek egyet s mást s beteges remegés fogta el, ha a gyermeke végigment a szobán. Egyszer tudniillik megpróbálta azt, hogy erőlyesen bánt el a fiuval. Pofonütötte s az asztal alá lökdöste, hogy ott várja be az apját, aki majd megtanítja a becsü-

letre. A fiu pedig a kályhához rohant s egy hasáb lával vette üzőbe az anyját végig a szobákon. Éppen csak hogy valahogy elmelekülhetett.

A fiu pedig kiszabadult az utóira újra. Néha mondta a szabó az asszonynak, hogy valamit kellene vele csinálni, de ennél tovább nem jutottak. Lassan, lassan odaféjődött a tartózkodásuk, amivel egymásnak a gyereket megemlégték, mintha szegyenlették volna, hogy csak ilyen ivadék telt ki tőlük. A kis szabó szeme megtelt könnyel, az asszony is keserveset sobjáztott s egyik erre ment, a másik arra, csak hogy ne lássák egymást. Azután meg szemrehányások is következtek. Előbb csak a keserűségnek egy-egy olyan pillanatában, amikor már képtelenek voltak visszafojtani magukba a mondani valójukat, később pedig mindig. Az ember nem szívesen ment haza, az asszony bujt előle. Analizálták magukat és egymást, hogy kinek a vére a gonosz s mivelhogy nagyon közönséges gondolkodású emberek voltak, nem is képzelték el másképpen a reájuk nehezett csapatát, mint hogy valamelyikükben rejtett vétkek lappanganak azok költöztek át a fiuba. Lassan-lassan azt vette észre a szabó, hogy gyűlöli azt a gyöngye, fázékony asszonyt, aki otthon motoszkál erre-arra s csak költség és teher és alkalmatlanság. Abban az időben goromba, minden csekélységre felfortyanó, hirtelen mérgű ember lett a szabó. Az ágát kivitette az ebédőbe, egyedül evett, egyedül aludt. Pedig az asszony már hozzá volt szokva ahhoz, hogy betakargassa éjszakánként is odaajva neki szorongatni a kezét, hogy ha rossz álmok bántották.

A fiuval azonban mégse lehetett csak úgy röviden végezni. Jött, ment, irtózatossá vált, rohanat haza, ha megéhezett, látták, hogy létezik, akármennyire szeretnék is letagadni. Sok panasza is érkezett reá. Valósággal az utca ha-

elvépártot sem nyílt támadással, sem alatto-
m és egyoldalú hírelkedéssel megbontani,
több már a néphez fordultak és a nép-
ben próbálták az aknákat elrejtteni, melyek
az egységes szabadelvépártot részekre dara-
bolhatják. Ezt a népet tehát föl kellett vilá-
gosítani igenis. Föl kellett világosítani arról,
hogy az egységes szabadelvépárt megvan és
ez a magyar nemzet szerencséje, nem a
párté; és föl kellett világosítani arról is,
mekkorra veszedelmet hozna a nemzetre és
mekkora javakat szalasztanánk el a monárkia
szempontjából, ha a szabadelvépárt egysége
már nem volna meg, vagy a rosszakaratnak
sikertülne azt megbontani. Mert nem benn a
pártban forog kockán az egység, csak kívül-
ről próbálnak hozzáférközni. S odabenn, ha
nem is ülnek már számozott szavazók, ha-
nem gondolkozó férfiak: ettől még egységes
lehet a párt. Ellenben odakünn is van vál-
tozás s akik azelőtt név helyett csak számot
viseltek, szavazni pedig úgy tudtak, mint a
parancsolat, sőt csak úgy tudtak, mint a
parancsolat: azok a derék számok most fel-
lázadnak az új egység ellen, mely más,
mint az övék volt.

Erre kellett a népet figyelmeztetni. Ezt
tette Nagybányán Láng Lajos. És ha valaki
félre akarja érteni: ám teljék benne kedve.
A nép nem fogja félreérteni. A nép az ő okos
szavaiból csak azt értheti ki, hogy éppen
azért néz nyugodtan a jövő elé, mert az
egységes pártban látja a garanciát, melyre
szükség van. Abban a pártban, mely ma
már nincs ugyan a minden férfiaságot le-
nyűgöző pártfegyelemnek vasaval körülbrón-
csolva, mint nemrég, de azért elég biztos
benne, hogy disszidensek nem fognak köré-
ből kirajzani s ha igen, hát ezekről a disz-
szidensekről még a hízélgés sem fogja el-
mondhatni, hogy a — nemzet legjobbjai.
Láng Lajos tudja ezt legjobban s azért mon-
dotta egész hitével és meggyőződéssel Nagy-
bányán: „Bármit mondjanak is a szabadelvé-
párt ellenségei, a párt bölcs és tapintatos
vezérének szerencsés vezetése mellett egysé-
gesen fog annak idején a választók ítélőszéke
előtt megjelenni és bizonynyal csak megerő-
södve fog abból a választási harcából ki-
kerülni . . .”

II.

Sármás ur felült egy kis vonatra, ami a nagy
államvasúti épület árnyékában húzódik meg,
mintha védelmet keresne — s elindult valami-
féle nyári lakást nézni. Nem nagyon urasat, nem
is igen drágát, de verandát követelt és kertet.
Alkudott jobbra-balra, de véglegesen nem állapodt
meg egy udvarban sem s estére fáradtan
érkezett vissza a műhelybe. Nem igen volt meg-
elégedve az utjával s hogy leült a hosszu szabó-
asztal mögé, visszatért az agyába az a tépelődés,
hogy voltaképpen mit is akar ő a beteg asszony-
nyal meg ezzel a fiával. Itt vagy ott élni velük,
nem-e mindegy? Egyformán ijesztő — s valami
ut volna jó, amelyen el lehetne indulni
máshélfé.

Egy fiu jött a műhelybe egész csomó nad-
rággal a vállán. Klein Simon volt, talán tizenkét
esztendőes fiúcska, a Klein Adolf gyermeke. Sármás
ur ismerte, neki dolgozott darabszámra az
öreg Klein s a fiu hordta haza a munkát külö-
nösen vakáció idején. Máskor nem igen vonta el
az apja a könyvek mellől. Sármás ur irigyelte a
rongyos kis szabótól a szép, ragyogó szemű okos
gyereket s a fiuval kurtán, ridegen bánt el, csak
hogy ne ácsorogjon sokáig a boltban s ne fájjon

BELFÖLD.

A külügyminiszter Ischlbén. Gróf Golu-
chowski Ageron közös külügyminiszter, mint Bécs-
ből táviratozzák, a hét közepe táján Ischbe utá-
zik, hogy a román király látogatása alatt az ud-
varnál legyen.

Ankét, amely — nem lesz. Egy idő óta
többször felbukkant a lapokban egy ankét híre,
amelyet állítólag a belügyminiszter hívott össze
a közigazgatási reform ügyében. Megcáfolták,
újra került. Ma már a terminusát is kitzítte egy
könyvnyomat szeptember 15-ikére. Erre aztán a
Bud. Tud. a következő kategorikus cáfolattal felel:

Amint a *Bud. Tud.* illetékes helyről értesül,
a mai lapok felültek egy hírnök, amely szerint
a közigazgatási ankét szeptember hó 15-én kez-
dődnék, a meghívó levelek az ankét tagjainak
már szétküldettek volna és a tanácskozásokon
a belügyminiszter és Güner államtitkár felváltva
fognának elnökölni. Az egész hírből egy árva szó
sem igaz. Illetékes helyen ezen ankét megtartásá-
nak már többször felmerült eszméje eddig még
konkrét alakot nem öltött, annál kevésbé állapi-
tották meg az ankét megtartásának időpontját és
legkevésbé küldhették már szét a meghívókat
erre az ankétre, amelyről a legbeavatottabbak
nem tudnak semmit.

KÜLFÖLD.

A kínai háború.

Budapest, augusztus 27.

A Pekingből érkező tudósítások még foly-
vást csak újabb részleteket közölnek a város elfo-
glalásáról és a követségek ellen intézett utolsó
ostromról. Konstatálják azt is, hogy az utolsó
kínai csapatok is kivonultak Pekingből, ahol
nincs többé boxer. A szövetséges csapatok meg-
szállva tartják a szent várost, de a császári palotát
csak őrizik, várva a további utasításokat. A szö-
vetségesek feladata most: védekezni a kínaiak
további támadásai ellen és előteremteni vagy a
császárt vagy a császárnét, de mindenesetre az
udvart, hogy legyen kívül beállniók, kitől kár-
térítést követelniök és kit megbüntetniök.

(Pekingből.)

Berlin, augusztus 27.

A kiaoosani kormányzó gróf Soden-nek, a Pe-
kingben lévő német tengerész-őrség parancsnokának
jelentéséből e hó 24-iki kelettel táviratilag a követ-
kező kivonatot küldi: Junius 21-én kezdték meg az
ellenségeskedést a követségi palota ellen, amelyet

a Sármás ur szive, ha nézi. Most azonban be-
szélgelni kezdett vele:

— No Simi, hát hogy vagyunk a bizonyít-
ványnyal?

A fiu mosolyogva nézett rá és büszkén felelt:
— Tiszta jeles.

Sármás ur elborulva nézett reá, de gyönyör-
ködött is a gyermekben. A nadrágzebeében pénz
után kerestél, meg akarta ajándékozni s azalatt
egy terv formálódott meg az agyában. Ezt az
eszes kis fiukét megszerzi a fia mellé a nyárra.
Csínál belőlük egy kettős fogatot, aminek az
egyik lova tunya, makaes és rosszindulatu,
a másik pedig egész helyes kis lovascska. Míg a
kocsit rángatják, talán ragad valami a másikra
ennek az eszéből. A hirtelen támadt remény föl-
derítette. Egy koronát adott a gyerekeknek s meg-
kérdezte tőle:

— Ismered-e az én fiamat, a Jósikát?

— Igen. Egygyel alattam jár.

— Rossz diák.

A gyerek elpirult s nem szívesen, húzó-
dozva felelt.

— Hát nem jó, azt mondják.

— Eljönne-e hozzánk a nyárra, ki a falura,
játszani vele?

A fiu gondolkodott s Sármás ur tovább be-
szélt, hogy legyőzze benne az idegenkedést.

— Jó dolgod lesz, aztán meg szeptember-
ben adok neked husz forintot. Megveheted a
könyveket, a csizmát télire meg a sapkát.

— Beszélek apámmal — mondta a gyerek
és kiszalad a boltból. Köszönni is elfelejtett, de
elég hamar észrevette magát, mert pár lépésről
visszaszaladt s a küszöbről bekiatott a műhelybe:
alásszolgálat, alásszolgálat . . .

Másnap újra felült a kis vasutára Sármás ur
és most már tovább ment egy faluval. A kocs-
mában üres lakás után kérdőzködött s kapott
is egy csomó címet mindenféle utcákban. Ahogy
kilépett az ajtón, már el is felejtette valameny-

másnap félreértés következtében kiűritettek. Kevésfél
azután a német követségi palotát ismét megszállták.
E közben az oroszok-magyarok és az olasz követség
legett. Eitől kezdve szakadatlanul harcban álltunk
Tungusziang és *Junghy* tábornokok kínai csapataival.
Julius 16-ától augusztus 9-ig legyverszűnet volt. A mi
különítményünk időközben megszállta a klub-épületet.
Augusztus 14-ig közvetlen közelből gyilkos tüzelésnek
voltunk kitéve. Augusztus 14-én reggel ágyu- és puska-
tüzelés volt hallható a városban kívül. A kínaiak délután
elhagyták hadállásaikat, midőn egy indiai ezred jelen-
meg. A mi különítményünk előre nyomult, megszállta a
Hattamen-kaput és elfoglalt nyolc ágyut, egy zászlót
valamint sok fegyvert és egyéb löszert. A mi 25 em-
bertünk több mint ezer kínaiával állt szemben, akik
közül több, mint 200 elesett. A tengerészkatonák ké-
lönösen bátran viselték magukat. Az összes európaiak
rettenthetlen bátorságnak és a lövésben való biztos-
ságnak adták tanujelét.

Pétérvár, augusztus 27.

A hivatalos lap jelenti:

Gírsz államtanácsosnak Csifuból e hó 16-ikáról
kelt távirata jelenti:

A szövetséges csapatok kemény harc után vet-
ték be Pekinget. Megérkezésük előtt a kínaiak újra
megtámadták a követségeket. Kötelességemnek tar-
tom, hogy a császári követség összes védekezője-
nek, akik két hónap óta naponta küzdöttek, pártatlan
bátorságáról jelentést tegyek. Az udvar elmenekült
Pekingből. Hogy a miniszterek közül ki maradt a
városban, még nem tudjuk.

Pétérvár, augusztus 27.

A hivatalos lap *Lenevics* tábornoknak Takuból
e hó 23-ikán kelt táviratát közli, amely szerint az
orosz és francia csapatok e hó 16-ikán közösen fel-
szabadították a Betan-kolostort, amelyet a boxerek
két hónap óta ostromoltak és megszállították az
ott tartózkodó misszionáriusokat. Az orosz és francia
csapatok azután kiszorították a boxereket a császári
városból, elfoglalták a nyugati kaput és kitzítették rá
az orosz és francia zászlót. A palota többi oldalain
a többi nemzetek őrségei voltak felállítva, amelyek-
nek keresztül kellett magukat vágniuk a kapukhoz.
Az anyacsászárné, a császárné, a trónörökös, az egész
udvar és a kormány Sonzi-irtományba szöktek. Az
oroszoknak öt sebesültjük volt, a franciáknak pedig
öt halottjuk és 25 sebesültjük.

Ettől a naptól kezdve Pekingben nincs több boxer.

London, augusztus 27.

A *Daily Telegraph*nak egy augusztus 19-ikéről
kelt pekingi jelentése szerint a császárné nyugati
irányban hegyes vidéken át menekült. Ezerötszáz
testőr kíséri s azért lehetetlenség utólnni. Peking

nyit s csak megindult fölfelé, a templomtorony
irányában. Majd csak kijut valamerre. Aztán bo-
tért jobbra, balra, nézegette a kerteket, a cédu-
lákat kereste a kapukon, hogy melyik ház kiadó,
de nem igen talált semmi olyan lakást, ami neki
alkalmas lett volna. Arra állott meg egy kes-
keny, a sűrű nagy fák árnyékában sötétes utcá-
ban, hogy egy kis leány szalad utána. Fekete
ruhában volt a gyerek és mezüláb, de a lábas-
kái felérek, formásak, uri lábascskák s ahogy
megszólította, az is nevelésre valott.

— Lakást tetszik keresni az uraságnak?

— Azt.

— A mamám kiadja a házat. — A kezében
levő félig tele üvegre mutatott. — Ecetért voltam
a boltban s mondták, hogy lakás tetszik az ura-
ságnak.

— Hol lakik a mamád?

— Csak itt ni.

— No erodj előre.

A gyerek megindult előre, de vissza-vissza-
nézve beszélggett is.

— A mamámmal már nagy a ház. Meg
nekem is nagy. A papám meghalt és eladtuk a
kocsit s most a kis házba megyünk a kert végébe
én meg a mamám, ha tetszik az uraságnak a
nagy ház . . .

Hangos, de lágy szavak hallaszottak vagy
négy-öt házzal előbből. Egy asszony kiabált
le az utcára inkább aggodalmasan, mint ha-
raggal.

— Pintyó, Pintyó! Hol maradsz már?

A gyerek felelt:

— Megyek mamám.

Sármás ur csodálkozva kérdezte meg a
gyereket:

— Pintyó? Micsoda név az?

A gyerek visszafordult s nevetve adta meg
a felvilágosítást:

— Pintyókének hív a mamám, de néha csak
úgy röviden mondja: Pintyó.

körül minden nyugodt, a *boxerek fölkelése ei van nyomva.*

Ezzel szemben a *Daily Express*nek egy 18-iki pekingi távirata szerint a szövetségesek attól tartanak, hogy a *khinai csapatok Fekinget meg fogják támadni.* Délről ugyanis *harmincezer boxer nyomul Peking ellen.* A tábornokok kormányaik intézkedését várják, hogy a szent várost megóvják-e vagy pedig elpusztítsák.

London, augusztus 27.

A vasárnapi lapok egy augusztus 16-iki pekingi jelentést közölnek, mely szerint a *császárné udvarával Toatingfuba menekült.* Azt hiszik, hogy a *császárné végképp odahagyta a pekingi tartományt és az ország belsejébe helyezte át fővárosát.* Peking megszállása előtt az utolsó harc tizenhatodikán reggel egy mérföldnyire a követéségi épületektől folyt le. A szövetségesek tábornokai elhatározták, hogy a palotát kimélni fogják. Most az idegen követek és a szövetségesek vezetői laknak benne. A khinaiak a keresztény bennszülöttekkel nagyon kegyetlenül bánnak. Most az *európai csapatok fosztogatják Pekinget,* de az asszonyokat és gyermekeket kimélik. A mandsu-mandarinek és egyéb főtisztviselők mind eltűntek Pekingből.

London, augusztus 27.

A *Daily Telegraph*nak Tiencinből e hó 24-én kelt jelentése szerint egy oroszokból, németekből és japánokból összeállított 1000 főnyi csapat Pekingből előrenyomult, hogy — mint hiszik — az *övegy császárnét üldözzék.*

Ugyanez a lap jelenti Hongkongból 25-iki kelettel:

Kvantung tartomány kormányzója éppen úgy, mint a többi tartományok kormányzóí is, ma az övegy császárnétől azt a távirati parancsot kapta, hogy a csapatok fenntartására 300,000 táélt fizessen.

Bécs, augusztus 27.

A *Mária Terézia császárné és királyné* hadihajó a Pekingben megsobesültek állapotáról a következőket jelenti:

A sebesültek és *Rathorn* az első szállítmánnyal érkeznek a Tokui ryébe. — *Lesanovski* tengerészhadapród különítménye a német különítménnyel e hó 18-án bevonult Pekingbe.

Róma, augusztus 27.

Az Agenzia Stefani jelenti *Takuból* tegnapi kelettel: Pekingben előkészületeket tesznek, hogy a *sebesülteket, asszonyokat és gyermekeket* biztos fedezet alatt *Tiencinbe* vigyék. Az olasz követ családja csatlakozni fog ehhez a csapathoz, hogy egy időre Japánba menjen.

Paolini tengerészhadnagy a sebesült olasz tengerész-katonákkal Pekingből vissza fog térni Tiencinbe.

Pekingben jelenleg öt század olasz tengerész-

katoná van. A Hongkongból *Garioni* ezredes parancsnoksága alatt elindult olasz csapatokat e hó 29-ére várják Pekingbe.

(Ujabb harcok.)

London, augusztus 27.

Downard tábornok táviratozza Tiencinből e hó 23-iki kelettel:

E hó 19-én Tiencintől nyolc mérföldnyire délnyugatra az amerikai, japán, osztrák-magyar és angol különítményeknek körülbelül 1000 emberével megátámadt egy khinai csapatot. Két órai harc után a *khinaiak megfutamodtak,* miután 300 emberük elesett és hatvanat elfogtak közülök. Körülbelül 800 khinai dél felé menekült, a jelentékenyen erősebb főcsapat pedig nyugat felé. A mi részinkről nyolc ember sebesült meg. Az összekötő vonalak Tiencin környékén most már nincsenek veszélyeztetve. A falvakban a khinaiak öldökölnek. Több holttestet találtak, amelyeknek le volt vágva a fejük. A környékbeli falvakból naponta körülbelül 1000 lakos jön Tiencinbe, ahol még csak egy hónapra való élelmiszer áll a lakosság rendelkezésére, úgy hogy rövid idő alatt az élelmiszerekben valószínűleg szükség fog beállani.

London, augusztus 27.

A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből e hó 19-iki kelettel:

Ma földérítő hadműveletek történtek. Jelenlik, hogy főleggyverkezett *khinaiak délen és nyugaton fosztogatnak.* Bengáliai lándzsás-lovasok Hozsiban, egy négy mérföldnyire délnyugatra levő helységben, *jól elsáncolt csapatot fedeztek föl.* Azt hiszik, hogy a legjobb khinai vezérek állanak ennek a csapatnak az élén.

Berlin, augusztus 27.

A Wolff-ügynökség jelenti Tiencinből: Jangcsutól északkeletre 5 német mérföldnyire *nagy boxercsapatok* gyülekeznek. A tiencin-jangcsui vasúti vonalát helyre van állítva.

(A békétárgyalások.)

London, augusztus 27.

A Times jelenti Sanghaiból 26-iki kelettel: *Li-Hung-Csang* a japán külügyminiszterétől táviratot kapott, amely azt mondja, hogy tárgyalásokba becsatlakozni lehetetlen, amíg Khina meghatalmazottait, akiket a hatalmak is elfogadnak, ki nem nevez. A miniszter aztán ajánlatosnak mondja a nankingi és vasangi alkirályoknak *Li-Hung-Csang* társaiavá való kinevezését, és végül figyelmeztet arra, hogy Khinának sajnálatát kell kifejeznie a történetek felől s nyilatni el kell ismernie, hogy nincs igaza és önként fel kell ajánlani *teljes kárterítést.* Végül azt mondja a távirat, hogy ha követik ezeket a tanácsokat, akkor *Japán* kész lesz a tárgyalások során minden lehetséges módon támogatást nyújtani.

Büsszel, augusztus 27.

A *Petit Bleu* jelenti Londonból, hogy *Oroszország ismeri a khinai udvar menedékelését s már tárgyalásokba is becsatlakozott vele.* Oroszország, Németország és Franciaország nagyobb előnyt kapna, míg Anglia ugyszólván teljesen üres kézzel volna kénytelen visszavonulni. E három nagyhatalom a béke-feltételekre nézve már egyöntetű eljárásban állapodott meg.

Köln, augusztus 27.

A *Kölnische Zeitung* egy berlini táviratában figyelmezteti a közönséget, hogy ne higgyen az angol szenzációs táviratoknak, melyek utóbb megingt hamisan azt jelentették, hogy a császárnét elfogták és hogy Oroszország Khinának hadat üzent. Megbízhatók csak az orosz táviratok, melyekből kiderül, hogy a császárné, a császár és az egész kormány elmenekült, ami a szövetségeseknek a békétárgyalások megindítását nagyon megnehezíti. Ennyiben a kormányapparátus eltűnése nem nagyon örvendetes, de hogy a kormány Khina belsejében nagy csapatömegeket szervezhetne, nem valószínű, mert a *khinaiak ellenálló képessége teljesen megrögt.*

London, augusztus 27.

A *Daily Mail* jelenti *Jokohámából* e hó 25-iki kelettel:

A *Szuma* nevű japán hadihajó elindult Koreába. A sajtó azt ajánlja, hogy adassék meg *Oroszországnak Manduriában a teljes cselekvési szabadság,* de azzal a feltétellel, hogy *Japánnak* ugyanezt a szabadságot megadják *Koreában.*

(Az orosz-khinai határharc.)

Péterváry, augusztus 27.

Szeptember 2-ikán Kievből 1800 főnyi gyalogságból és 309 főnyi tüzérből álló védőcsapat megy 24 ágyuval *Port-Arthurba.* Novokossziskban 200 kozak csapatok ehhez a csapathoz. A csapat önkéntesekből és a kievi helyőrség katonáiból áll, akik öszzsel a tartalékba lépnek. Ezeknek a katonáknak három évi szolgálatra kell magukat kötelezniök. Oly sok katona jelenkezik, hogy a választást a sorsra kell bízni. A csapatot a Kharbinből *Port-Arthurba* vezető vasúti vonal védelmére rendelték.

(Waldersee.)

Port-Száld, augusztus 26.

A *Sachsen* gőzös ma déiben ideérkezett. A német konzul a gőzösrre ment, hogy *Waldersee* tábornagnak átadja kormányja instrukcióit. A *Halcyon* parancsnoka látogatást tett *Waldersee*-nél, amelyet a *Sachsen* gőzös kapitánya a gróf nevében viszonzott. *Waldersee* meglátogatta a német konzult, aztán ismét hajóra szállt és folytatta útját.

III.

Magas, kövérkés testű, koromfekete haju asszony várt rájuk a kertajtó mögött. Nem volt szép, de maga az egészség. Az arca majd kiesztant csillogó nagy fekete szemei alatt, a bőre lesült a napban s csak a ruha felgyűrűt ujjai és a nyakán a kissé félrelibbent gallér alul világított ki párnásan, fehéren. Egy kicsit nagy volt a szája, de az ajkai pirosak és duzzadtak s remek fogak villogtak ki közülök, amikor az asszony beszélni kezdett. Sármas ur rátapadt a pillantásával s forróságot érzett az agyában, ami lassan-lassan a mellére szállott s majd megfalusztotta. Hiába várta az asszony, hogy köszönjön, amikor megszólította, akkor is csak zavarian hebegett:

— Hogyne, hogyne, a lakást nézni, igen...

De csak az asszonyt nézte. A kis gyöngö, széke embert megragadta, mint a mágnés, ez a szép nagy darab egészség. Tátogatta a száját utána, mintha szomjazna, és ahogy ott botorkált mögötte, az járt a fejében, hogy mi baj lenne abból, ha rávetné magát és ölelné s kiszivná belőle a lelket... Támolygott. Az asszony bámulva nézett rá, amint inkább lehullott, mint leült egy székre.

— A meleg — mondta Sármas ur — és sokat gyolagoltam. Nem vagyok hozzászokva.

Az asszony mosolygott. Egy kicsit mintha le is nézte volna ezt a támolygó embert.

— Persze, a pestieké...

Sármas ur azonban felpattant és mosolyogva mentegőzött:

— Dehogy kérem, birom én, csak hogy már az egész falut összejártam. — Körülnézett s nagyon meg volt elégedve. — Itt szép. És nagysád hol laknék aztán?

— A kert végén is van egy kis ház. Egy szoba az egész...

— Olyan messze!

— Nincs az messze...

Sármas ur észrevette, hogy eljárt a szája a nagy érdeklődéssel s félve vizsgálta az asszonyt, hogy vajon nem haragszik-e? Hogy jóvá tegye a hibát, zavartan kapkodott mentésig után:

— Mert szeretném, ha a feleségemet szíves jóindulattal fogadná. Beteg szegény, hosszú neki minden ut.

— Mi a baja?

— Afféle asszonybaj...

Már a kertben sétáltak a kis ház felé. Egyszerű, fehérre meszelt négy fal volt, de valóságoslag lugas közepében. Összeborult föltötte a fák s benn a szobában búvós, kellemes homály fogadta őket. A férfi tikkadtan állott meg az ajtóban s csak akkor merészkedett bennbe, amikor az asszony hosszan, kérdőleg pillantott reá s megijedt attól, hogy mindjárt kineveti ez a szép nagy nő.

Aztán még beszélgettek egy félórát. Lábaik alatt máskált a gyerek, hol az egyiknek, hol a másiknak csacsogott valamit s a vendég elszomorodva gondolt arra, hogy mindjárt el kell menni. Az asszony elmondta, hogy a férje állatorvos volt, három hónappal ezelőt halt meg és hogy derék ember volt a megboldogult. Megmutatta az arcképét is. Kis vörhenyes embarkét, rosszul szabott, hosszú fekete kabátban. — A szabó elmosolyodott s amikor elment, már nem annyira a szép asszony képe kísérte le a hosszú homályos uton, mint inkább a férjéé s ahogy egy kicsit elbizakodottan mosolygott, mintha azt mondta volna: — Ezzel ugyan fölveszem a versenyt.

IV.

Párnák között hozták ki az asszonyt a falusi házba. Az ura cepelte volna be a szobába, de nem bírta. Arra szaladt elő a másik asszony

a hátsó házból, de nem tudott mindjárt hozzányulni a törékeny portékához. Mintha attól félt volna, hogy eltöri. Az pedig rábámult a kocsiról s távra maradt a szája, ahogy nézte. Egyszerre mintha igen nagyon elszomorodott volna. Az urát kereste, az azonban alszal bajoskodott, hogy a kocsit hátuljáról a ládákat oldozta le. Senki se szólott egy szót se. Mintha farkasszemet nézett volna egymással az egész kétféle társaság. A kis lány az anyja szoknyája mögül a fiúkra kandikált ki, az asszonyok pedig halgatva meresztették egymásba a szemeket. A nagy, az erős inkább csak azon a gyűlölködő pillantáson bámult el, amivel végigmérte a másik. Végre is szó nélkül visszahúzódott s aznap nem is látták.

Sármas ur este szemrehányást is tett a feleségének a különös viselkedésért és az asszony nem is védekezett. Feje lapos, sovány keblére hanyatlott s arra se pillantott fel, hogy az urából dült a szó, csupa szidalom.

Három-négy napig mintha mindenki magamagának akart volna élni. A két fiú elkerülte egymást, a két asszony is, a férfi mind a kettőt s szóval, csöndös kis bujdosó lett a kertben, a sok sűrűségben a szép asszony gyermeke. Mintha a fiuk után kémltet volna még mindig azzal a kandi pillantással, ahogy a megérkezésüket ki-leste, de ha a közelébe jutott valamelyiknek, eliramodott könnyedén, mint valami öziók. A fiuk kurtán feleltek egymásnak s amelyik tehette, megszökött a másiktól. A kis idegen, a vendég türelmetlen lett, ha nyomában csemogott a másik, amaz pedig tétován ödögött erre-arra, törve, tépve maga körül a galyat, ha a gyermek után járt s a gyér hajág kivörösödött az egész feje, ha a kis fúrge lábak eliramodtak előle. Lassan ment a barátkozás, mikor már egy-egy közös uzsonnát ettek

Egyéves önkéntesi felszerelések minden fegyvernemhez legolcsóbban és legjobban készítettnek
Kolarits Nándor első délmagyarországi egyenruházati intézetében Temesváron.

QUO VADIS?

Ez a címe *Sienkiewicz* Henrik világhírű lengyel író regényének, amelynek közlését holnap kezdi meg a *Budapesti Napló*, a most folyó Kipling-regénnyel párhuzamosan. A

QUO VADIS?

Európa minden nyelvére le van fordítva, s Páris, Róma színpadjain mint színdarab is óriási sikert aratott. *Sienkiewicz* e regényében Nero császár korát festi csodálatos színességgel. A mese érdekesítő, sok helyütt izgalmas. A

QUO VADIS?

e fordítása *kisérőlagos* joggal a *Budapesti Napló*. Maga a szerző adta meg a közlésre az engedelmet. Az érdekes, szép regényt *Erényi Nándor* fordította magyarrá nagy gonddal.

HIREK.

Budapest, augusztus 27.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Augusztus 31-én új előfizetés nyílik a *Budapesti Napló*-ra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásukkal a megújításról dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hír.** *Farkas Lajos* rendőrtanácsos, a bünyügyi osztály vezetője szabadságáról visszatért s átvette a bünyügyi osztály vezetését.

— **Milán Budapest.** *Milán király* a tegnapi napot Budapesten töltötte. Délután a turion volt gróf *Zichy Jenő* társaságában, este pedig a Park-Klubban. Az exkirály gróf *Zichy Jenő*-vel ma reggel 8 órakor a déli vasuton *Kajtar-Szent-Ivána* utazott, ahol szombatig vadászik. Szombaton visszaérkezik ismét a fővárosba és néhány napi itt-ártózkodás után Bécsbe utazik.

— **A román király** *Ischiben*, *Bécsből* jelentik: *Károly* román király holnap ide érkezik s holnapután utazik *Ischibe*. Ugyanakkor gróf *Goluchowski* külügyminiszter is *Ischiben* lesz.

— **Hegedűs Sándor** *Párisban*, *Párisból* telegrafálják, hogy *Hegedűs Sándor* kereskedelmi miniszter szeptember első hetében oda érkezik. A miniszter alkalmassint egy-két hétig marad *Párisban*, hogy minél behatóbban tanulmányozhassa a kiállítást.

a gyerekek, szólottak egymáshoz, de félenken, tartózkodva, hosszan végiméregtetve egymást egy-egy sunyi pillantással. A két asszony le-le szólott hozzájuk a verandáról, hogy ne legyenek olyan vadak. Ők is összeszoktak tudniillik valahogy s ketten várták meg *Sármás urat* este. Olyankor aztán a szép asszony hazament. A másik, a beteg a lélegzetét is visszafojtotta a csendben, hogy hallja a lépéseit, meg a nyikorgást, ahogy megfordul a zárban a kulcs. Félt az éjszakától, a sötétségtől, amiben nem tudja az ember, hogy mi van s remegve, fáradtan dült be a sok dunya közé az ágyba.

Mellette, a másik szobában aludtak a fiúk, tovább, mögötte, a kertfelőliben az ura, aki azonban néha nem is jött haza este. Azt mondta, hogy nem érdemes. Igen későn jöhetne s hajnalban már mennie kell. Kezdődik a szezon, ropant sok felöltőt rendeltek az urak, meg ősi ruhákat. Új holmi jött *Brünnből*, *Angliából*, pénzbagyok is vannak... S ha jött, gyakran ott marasztotta a szép asszonyt és az asztalon át-hajolva beszélgettek egymással. Nem csináltak semmi illetlent, dehogy, hanem a hogy a férfi belenézett az asszony szemébe, az maga volt a bűn. A feleség rájuk meredt s ahogy nézte őket, néha azon a mérgező gondolkodott, amelyvel elemeszi majd magát, ha nem lesz többé az ővé az ura, máskor meg iszonyu düh és elkeseredés marangolta s esküdözött magában, hogy nem adja oda másnak a férjét. Az ővé. Ha tetszett neki egészségesen, tessék betegen is. Egy-egy ilyen roham majd megfullasztotta.

V.

Egy este megint nem jött haza az ura. Valami különös éjjel következett aztán. Muzsika volt benne meg tánc, aztán mindenféle lármák,

— **Mattasich-Keglevich.** Az osztrák hivatalos lap hirt hoz *Mattasich-Keglevich*-ről, akiről csak nemrégiben sok szó esett az újságokban s *Koburg Lujza* hercegnő nevével együttesen az aki most nehéz várfogsággal fizet *Möllersdorfbán* a szerelemért, amit a hercegnőtől kapott. A volt főhadnagyot gondnokszá alá helyezték és dr. *Gamperting* Károly bécsi ügyvéd lett a gondnoka. Neki ugyan mindegy, akárki is.

— **József főherceg** *Lugoson*. *József főherceg*, mint levelezőnk táviratozza, *Bolla* adlátus, báró *Vécsey* főudvarmester, *Brown* alezredés és *Vaszary* százados kíséretében *Lugosra* érkezett. Szállását *Radu* püspök-nél rendezték be, de a délután folyamán újabb intézkedés történt, amennyiben a főherceg a pályaudvaron szalonkocsijában hál meg. Ennek folytán minden fogadtatás és a lakosság által tervezett kivilágítás elmaradt. Ő fensége holnap a csapatszemle után a püspöki lakba hajtat, ahol ebéd lesz, melyre a katonai parancsnokok és a hatóságok főnökei hivatalosak.

— **Egyházi jubileum.** A *pedeli* evangélikus református egyház szép ünnep keretében ülte meg temploma felavatásának százados évfordulóját. Az egyházi beszédet dr. *Szabó Aladár* akadémiai igazgató-tanár tartotta, mely aktust új kenyéri urvaosora-osztás, követte. Az egyház alapját a *Bádey* család egyik legkimagaslóbb alakja: gróf *Bádey Gedeon* vezette meg.

— **Az új olasz király.** *Nápolyból* jelentik, hogy az olasz királyi pár a legnagyobb visszavonultságban él a *capodimonte* kastélyban. A király tegnap *Branca* minisztert és *Martini*, *Eritrea* kormányzóját fogadta. A király elrendelte, hogy 29-én nagy gyászmise legyen a *capodimonte* kápolnában *Umberto* király emlékezetére. A király már kivezette azoknak a küldöttségeknek tagjait, akik trónralépését fogják bejelenteni az európai államfőknek. A küldöttségek a következők:

Ausztria-Magyarország: *Del Mains* altábornagy és *Di Revel* fregattkapitány. *Németország:* *Pelloux* altábornagy és *D'Avanzo* ezredes. *Oroszország:* *Ferrero* altábornagy és *Todini* őrnagy. *Törökország:* *Accinzi* altábornagy és *Robaglia* alezredes. *Franciáország:* *Baldissera* altábornagy és *Merciani* őrnagy. *Anglia,* *Belgium* és *Hollandia:* *Canevaro* altengernagy és *De Paoli* őrnagy. *Svédország,* *Oláhország* és *Szerbia:* *Paravicino* altábornagy és *Palieri* őrnagy. *Spanyolország* és *Portugália:* *Canera* *di Salasco* altábornagy és *Zoppi* alezredes. *Görögország:* *Besozzi* altábornagy és *Airoldi* kapitány. *Dánia:* *Gaspari* altábornagy és *Romeo* kapitány. *Bajorország:* *Avogadro* *di Quinto* vezérőrnagy és *Uboldi* *de Capei* őrnagy. *Bulgária:* *De Libero* ellentengernagy és *Pallavicini* alezredes. *Montenegro:* *Pedotti* altábornagy és *Orsi-Bertolini* alezredes.

— **Andree bojárja.** *Stockholmból* táviratozzák: A trónörökös, *Károly* herceg, több miniszter és akadémiai tag jelenlétében ma felbontották az *Izland* mellett talált *Andree-féle* boját, amely semmiféle hirt sem tartalmazott.

a zümmögéstől az ordításig, de minden nagyon messze, éppen csak hogy átszűrődött valahogy az ablaküvegen. Egyszerre felriadt. A szomszéd szobában dulakodtak a fiúk. Valamelyik a falnak esett, hogy megremegett bele a ház. Ez az övé lehetett, a másik kis, szikár gyerek, nem esik olyan nagyot. Aztán csend lett, csak morgás hallszott ki az az ajtón át, olyanforma, mint ahogy az elvert vad dörmög még a ketrecben. Nem tudta behunyni a szemét. Az járt a fejében, hogy milyen szörnyen szerenesetlen ez a gyerek. Semmije sincs, csak nagy állati ereje és azzal se tud banni. A kis vézna gyerek megveri. — Ezen elszendergett. Arra rezzent fel újra, hogy az ura hangját hallja. Bizonyos volt benne. Egy-egy szót is megértett a beszédéből. Egy ideig még figyelt s amikor újra az ismerős hangot hallotta, kiugrott az ágyból. Észre se vette, hogy mennyire megnövekedett egyszerre az ereje. Magára kapott valami ruhát, még arra is gondja volt, hogy sötét színű legyen, lassan, fölnyitotta az ablakot s kimászott a kertbe. Hallgatózott, elindult hátra, mindenütt a rászhoz lapulva, a málnabokrok között. Lépésről lépésre megállt és figyelt. Ugy kell lenni, hogy a szél kapta el a hangokat, mert egyszer tisztán hallotta a beszédét, máskor nem. Mikor a kis házhoz ért, meg-lapult a bokrok alján és várt.

Egyszerre, most már egészen közelről hallotta az urat. Lázasan, sietve beszélt:

— Ha az ember elhibázta az elsőt, fel lehet bontani. Miféle igazság volna abban, hogy amíg csak élek, egy beteghez legyek láncolva. Nem vagyok még vén, maga se dobta még el magától a boldogságot, hát álljunk össze.

Valami halk hang felelt reá, azt nem lehetett hallani. Aztán újra a férfi beszélt:

— **Egy püspök s egy káplán.** A csanádi egyházmegye püspöke, *Dessowffy* Sándor püspök legközelebb zárandoklatot vezet *Rómába*, a pápa elé. Ezenkint számtalan zárandokcsoport érkezik a szentatya trónusához és egyforma hódolatot visz valamennyi Szent Péter trónusa elé, ahol semmi sem jelöli a faji hovatarozást, csak a keresztény egyház eszméjében való egyesülés nyer kifejezést. Ebből a kozmopolita jellegbe való elmerülésből akarja kiemelni *Dessowffy* püspök a magyar katolikusokat, akik zárandok-utra kelnek s az egyház trónusa elé viszik ugyan hódolatukat, de úgy, hogy a mellett külsejükkel is megmutatják, hogy mely nemzet ifjai. Ez a gondolat érlelte meg a hazafias és nemes szívű püspökben azt az elhatározást, hogy azon világi urakat, akik a zárandoklatozás esat-lakoznak, fölkerje, hogy amikor szent Gellért ereklyéinél kegyeletüket bemutatják, magyar díszben jelenjenek meg. Illik, hogy a magyar kereszténység első mártírjának szentelt templomokban a külső megjelenés is mutassa a zárandok-csoport magyarságát.

Amikor a csanádi püspök ilyen módon jut-tatja kifejezésre hazafiságát a keresztény eszmében, ugyanakkor *Marci* káplán, aki *Karánsebesen* él s ott diéséri az Urat, tajtékzó dühvel protestál az ellen, hogy az ő templomába ne vigyék be a politikát, amiben nagyon igazsá van ugyan addig, amíg nem tudja az ember, hogy miben is áll ez a politika. A magyar himnusz és a királyhimnusz élénklésében.

Karánsebesről ugyanis a következő épületes dolgot írják:

A *Karánsebesi* férfi dal- és zene-egylet augusztus 18-ára, uralkodó királyunk születés-napjára zenés misére készült, amelyet *Kölcsény* Himnuszával akart befejezni. A templomban nagy közönség volt jelen. A közönség legnagyobb meglepetésére a Himnusz kezdete előtt följött a karnatra *Marzi* káplán és tiltakozva kijelentette, hogy semmi esetre sem engedi meg a Himnusz élénklését.

Ekkor a férfi dal- és zene-egylet elnöke *Müller F. Jakab* gyógyszerész elhatározta, hogy bár német születésű ember, augusztus 20-án Szent István napján élénkelheti a misét a Himnusszal együtt. De a káplán ur ezt is el-tiltotta.

Most arra kérték a himnuszgyűlölő káplánt, hogy legalább a király-himnusz élénklését engedje meg. A káplán tajtékzó dühvel protestált az ellen. Ekkor erőlyesen fölállt a *Karánsebesi* polgármester, *Burdia Szilárd*, ki román ember letére megparancsolta, hogy a városi tanács egy tagja se jelenjék meg a misén, mivel a himnusz a káplán kitiltotta.

Ez a két hír a tanulság kedvéért került egymás mellé.

— Hát élet az, hogy én így bujkáljak? Nem is illik hozzám. Azt mondom neki, hogy! élt volt. Megérti, van esze hozzá. Megszerettem magát abban a pillanatban, amikor először meg-láttam...

Az asszony a bokrok között egymásba kul-csolt kezeire ejtette a fejét s kétségbeesett el-határozással mormogott magában: — megértem, megértem. Aztán nem akart többet hallani. Aho-gyan jött, visszakusztott az uton a házig, átvon-szolta magát az ablakon be a szobába s visszafeküdt az ágyba.

VI.

Egymásutánra két vörös-betűs ünnep is kö-vetkezett és *Sármás* úgy ment ki, hogy míg újra munkanap nem lesz, be se megy a városba. Az éjszakára csendes, derűs, nem is igen forró augusztusi nap igérkezett. A nagy kert, körös-körül a fák, le az utcán végig a két sor nehéz koronájú tölgy párállott és mintha mindenki na-gyon jól érezte volna magát, megteltek, kigöm-bölyödtek az arcok. Megelégedés telepedett rájuk. Lenn a faluban már hajnalban harangozni kezd-tek, zászlós menet indult ki a templomból, az énekük felhangzott és sok idő óta először minden támogatás nélkül, a maga lábán tipeggett ki a reggelihez a beteg. Az ura csodálkozva nézett reá, meglepte az arca színe is és mosolyogva közeledett hozzá:

— No, ilyen frissen. Ej haj...

Az asszony is jókedvűen intett vissza, hogy: bizony, nagy egészség lakik benne. Ájtott a szomszéd asszony is friss, szép feketében, ami-nek az alján körül vékony fehér szalagok röp-ködtek. Csak a gyerekek húzódtak el háromfeld-hárman. A kis leány, meg a vendég közelebb

Szájpadlás nélküli fogak.

Főfőlegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismeréssel. Jótállás.

Wellner Gyula

speciálta a szájpadlás nélküli műfogak készítésében
VI. kerület, Andrássy-út 38. szám.

Magyarosodás, vagy cimkórság?

A házfelügyelők egyesülete, amely nemrég alakult Budapesten, tudvalevőleg a magyarosodást és magyarosítást is besorozta egyéb jóra való feladatai közé. Magyar lapot is alapított és csakugyan komolyan munkálkodik azon, hogy bebizonyítsa az életrevalóságát. Legujabban azzal ad életjelét magáról ez az egyesület, hogy a fővárosi magisztrátushoz beadványt intézett, amelyben tiltakozik a házmeister cím ellen. Még pedig — az *Ofen-Festh-ügy* ötletéből. Azt mondják ugyanis a budapesti házak érdemes felügyelői, hogy ha a tekintetes tanács olyan nagyon tiltakozik az *Ofen-Festh* ellen, mert német, akkor tiltsa meg a házmeister címet is, mert ez is — német. Semmi más, mint a *Hausmeister* szöveg fordítása. Azután derogál is nekik. Hívják csak őket szépen *házfelügyelő* urnak a lakók is, meg a háziurak is. Reméljük, nem lesz kifogása ez ellen az ártatlan kívánság ellen egy lakónak és egy háziurnak sem. Ámbár nem tudjuk egész biztosan, hogy a magyarosítás nemes hevülete több-e benne, vagy a cimkórság. Ugyanis a *házfelügyelő* németül épp úgy *Hausinspector*, mint ahogy *Hausmeister* a házmeister. És az egyik éppen olyan tisztességes titulus, mint a másik. Hanem ha a német módot annyira gyűlölik a derék házfelügyelők, van egy indítványunk: töröljék el a *Sperrgeldet*, amely szintén nagyon csunya német szó és nincs is jól lefordítva magyarra. Fizessék a háziurak az ő alkalmazottaikat, a házfelügyelőket. Magyarosítsunk, de alaposan.

— *Marino év után.* A *Le Journal* mondja el az itt következő kis történetet. 1870-ben *Jouatte* francia hadnagy csapatjával a flavigny-i majorság elfoglalására indult, amikor egy előtte szétpattant német gránát összetörte az állkaposát. A hadnagy azonnal visszfordult, felült egy ott legészó öszvérré és vérző areal jutott el a mogadori majorságba, ahol egy *Patardné* nevű asszony adta neki az első segélyt. *Jouatte*, aki most már nyugalmazott őrnagy, a mult pénteken éppen ott sétált, ahol ez a rettenetes ütközet harminc évvel ezelőt lefojt. Egyszerre csak egy görnyedt, öreg anyókéval találta szemkötött magát. Az anyóka felkiáltott, sirva fakadt és kiáltja karjait:

— *Hadnagy ur — mondta neki — engedje meg, hogy megkoskoljam...*

Patardné volt, az az asszony, aki egykor *Jouatte* tenak bekötözte a sebet. Az ószabajszu civilben megismerte a 70-iki háboru csinos hadnagyát...

— *Hat millió font lóhus.* Ha igaz az, hogy az állatnak különös ósztöne van a fenyegető veszedelem megérzésére, akkor Chicago és környékén kinos előzret borzongott végig a lóvilágban. Chicagóban ugyanis egy cég megbízást kapott *hat millió font* lóhus szállítására a most Kínában harcoló muszka csapatok számára. A *Reuter* távirata jelenti ezt, s a *Reuter* komolyan telegrafál. Es ezzel a lóhus újabb hatalmas lépést tett világhódító utján.

egymáshoz, egy hosszú pad két végén, a veranda alatt ült s messze, a bokrok közül egyedül botorkált elő a fiu. Visszahúzódott, meg újra előrejött, aztán sok tétovázás után lassan megindult a pad felé. Mire közel ért, a kis lány a másik fiúhoz szaladt és lebugy melléje. A fiu felállt s úgy várta a másikat, mintha most mindjárt kész volna megküzdeni vele. Az azonban kerülte a pillantását, inkább a pad mögé akart jutni. A lány ki-kipillantott rá a fiu háta mögül s remegve húzódott el előle.

Egyszerre ordítva tört ki a düh a fiúból.
— Beléd ütök egy kést. Beléd ütöm, ha nem velem játszol.

A szép asszony felsikoltott a verandán s lerohant a lépcsőkön. Sármas is utána és nyakon fogta a fiut.

— Mit beszélsz?

— Beléd ütöm a kést.

A férfi összeszedte minden erejét s fölvitte a fiut a verandára, közben, amikor nem akart menni, nagyokat vágott az öklével az arcába, fejére, ahol érte. Aztán a konyhába leditotta s innen a kamrába. Közben magából kikelve ordított rá: — majd megtanítalak, megtanítalak! — Rácsukta az ajtót s indult kifelé, de utjába állott az asszony. Most már újra halothalvány volt az arca s tántorgott, amint a verandán és a keskeny, porondos uton végig maga után vonta a férfit ki az utcára, hogy egészen egyedül legyenek. Tovább már nem bírta. Leroskadt a ház előtt a padra és suttogva, gyorsan, hogy egyszerre sokat tudjon mondani, beszélni kezdett az ura füléhez hajolva:

— Megszabadítalak tőle, magamtól is. Már gondolkoztam rajta. Ne beszélj. Hallottalak a mult éjjel.

A férfi föl akart ugrani a padról s rémülten szólott az asszonynak:

— Berta — de az asszony belekapaszkodott s nem engedte meg, hogy elmenjen.

— Ne beszélj — folytatta. — Neked van igazad. Egészséges, derék ember nem lehet az

— *Lakodalm Marlotteban.* Fontaineblau mellett van egy kis falu: Marlotte. Köröskörül pompás erdők övezik, gyönyörű a tájéka, oda jár a sok művésznővendék Párisból festeni. Nyarankint egész kolónia gyűl ott össze amerikai festőkből és festőnőkből. Az idén az történt, hogy *Julian Evans*, a fiatal bostoni festő megházasodott *Alexandrine Jaunet*tel, aki a legnagyobb modell volt, de azért csupa arányosság és szépség, valóságos *Vénusz-óriás*. Olyan is volt a lakodalm, hogy hetedhét országra szólott. Két nap, két éjjel eltartott s hatszáz ember sereglett össze rá. Hanem volt is nagy gondja *Marlotte* hatóságának. Egész sereg éjjeli őrt kellett talpra állítani, hogy a falu megzavart csönde helyreálljon. A lakodalm ez utolsó részénél különös jelenet történt. Az ifjú házaspár összevezeszt s a *Vénusz-óriás* olyan kegyetlenül elpáholta *Mr. Evans*et, hogy három napra ágyba döntötte. Hanem az alatt szerető gyöngédséggel ápolta.

— *A Trilby-játék.* Amerikában most nagyban járja egy újmódi játék, amely éppoly eredeti, mint amilyen — pikáns. A játék abban áll, hogy a társaságok fiatal hölgyei — asszonyok, lányok — egy függöny mögé mennek, s a függöny elő helyezett kis zsámolyra téve megmutatják cipőit, harisnyátlan lábaeszköiket... A társaság élénken vitatja, hogy melyik a szebb, s végül egy urakból és hölgyekből álló választott bíróság a legszebb láb tulajdonosának kiadja a díjat. A díjat az urak vásárolják közkölségen, s nem más, mint egy óraláncra vagy karperecre akasztható kis aranyláb, amelynek gyémántból van a bokája. Az urak úgy vélik, hogy megér egy kis áldozatot az a gyönyörűség, hogy ismerőseik apró lábaeszköit sorra szemléltethetik és szives-örömet adják össze a pénzt a kis aranyláb költségeire...

— *Keszerve bucsuzás.* Izgalmas dolog történt a minap a sondenburgi kikötőben, amikor a kínai expedícióhoz kiválasztott legénység hajóra szállott. Nagy tömeg gyűlt össze a parton, s a kikötő hidat is ellepte a sok aggódo szülő, rokon. Amikor a hajó éppen elindult, egy siró öreg asszony, egy távozó katonának az édesanyja bele esett a vízbe. Őt tiszt ugrott utána s el is érie a fuldokló asszonyt, mind addig a víz fölött tartva, amíg csónak nem jött. A tiszteket lelkesen megéljenzte a tömeg.

— *Házasság.* *Herz Adolf*, a *Pester Lloyd* kiadóhivatali tisztviselője szeptember 9-ikén délután egy órakeresküzik örök hűséget *Kohn Ilona* kisasszonynak a nagykanizsai zsidó templomban.

Neumann Gyula, a *Phönix* biztosító társaság tisztviselője tegnap vezette el a *Markovits Ilona* kisasszonyt.

Kürtessy Rezső kapuvári polgári iskolai tanár eljegyezte *Pivonkay Béla* a grófi *Czirák Béla* dénesfal uradalmi kasznárjának leányát *Lujzát*.

Gerler Adolf budapesti kereskedő eljegyezte *Berger Frida* kisasszonyt, *Berger Fülöp ur*, a budapesti *Viktória* malom főhivatalnokának leányát.

élete végeig egy ilyen asszony rabja. Elmegyek a mamához. Magammal viszem a gyereket is. Csak ötven forintot adj havonként, amiből megéjük. Ez nem sok. Tudod, hogy a mama is szegény. Ha nem volnék rászorvula, ezt se kérném. Aztán láss utána, hogy boldog légy.

A férfi a szemeit törölgette s két tenyere közé fogva az asszony viaszárga kis kezét, mondani akart valamit. De újra beleszólt az asszony:

— Ne beszélj, mert nem tudom befejezni. Gondoltam arra is, hogy megölöm magam, de az nekem is fájna, hát úgy lesz, ahogy mondom. Ami hivatalos írás kell, csak szerezd meg és siess. Hanem, hanem, még azzal tartozom magamnak, hogy megmondjam, hogy nem volt szép föléd engem úgy itt hagyni — egész éjszakára. Jöttél volna be éjjelkor, két órakeréjjel, de hogy rám se néztél... Addig csak megbeszélhetted a dolgot a... — gondolkodott, hogy mit mondjon s hirtelen csak úgy surrant el a másik asszony felett: — vele. Tudod, hogy ha csak megfogtam a kezedet, hát mindjárt jobban voltam. De mindegy, ezt csak úgy mellesleg mondom, a földolog, ird fel, az írások, az ötven forint...

Iszonyu visítás hallszott belülről, aztán összevissza szaladás. A férfi kiszakította magát az asszony kezei közül és berohant az udvarra. Akkorra már csend lett, mintha megdermedt volna a levegő.

Az udvar közepén már mozdulatlanul fektűt a kis lány, kis ruháján, harisnyáin vér ömlött végig a melléből s mellette hangtalanul, szederjes areal, kimeredt szemekkel az anja térdelt. A férfi első pillantása a kamra ablakára esett. Alatta a porban hevert a vasrás s a párkányról még mindig nagy darabokban hullott le a vakolat. A fiu a kerti ösvényen rohant végig. Ahogy az anja betámolygott a kapun, eszelősen kezdett el dadogni:

— Rajtam nem mult. Rajtam nem...

— *Johannesburg száműzöttel.* Hat hete foglalta el *Roberts* vezér *Johannesburgot* és azóta folyton kisebb-nagyobb csapatokat zavarnak el a városból az angolok. A száműzöttek főbenjáró bünt követtek el, nyíltan és titokban nyilvánították szimpátiájukat a boerok iránt. Mivel pedig rokonzenveznik csak az angollal szabad, pusztuljon minden boer-barát — hangzik *Roberts* vezér ukáza, miközben emberei kegyetlen razzázt tartanak, kergetik világgá mindazokat, akiknek szimpátiá dögában gyanus a viselkedésük. *Johannesburg* száműzöttel között magyar állampolgárok is vannak. Tegnap délután ötvenhat horvátországi magyar állampolgár érkezett meg Bécsbe. Szomoruan panaszkodtak el a sorsukat. *Johannesburgból* kiutasították őket; a katonai hatóság őrizet alá vett minden idegent és olyan hirtelen kellett távoznik, hogy *Johannesburgban* maradt minden ingóságuk. Először Londonba vitték őket, ahol egy-egy font sterlinget adtak nekik, aztán valamennyit utra bocsátották. A horvátok panaszt tettek a külügyminiszternél Bécsben az angol kormány ellen; követelik, hogy vonják vissza ellenük a kiutasítást és adjanak nekik kártérítést. A külügyminisztérium utasította a johannesburgi osztrák-magyar konzult, hogy azonnal intézkedjék, hogy a kiutasítottak ingóságait Bécsbe küldjék. A hatóság a rudolfsheimi iskolában helyezte el a csapatot, amelynek a sorsa nagyon rácafol az angol higgadságra.

Erre az ügyre vonatkozólag a bécsi felhivatalos *Pol. Corr.* ma a következőket közli:

Transvaalból az angolok *Johannesburg* elfoglalása után nemcsak a tegnap ide érkezett néhány magyar és osztrák alattvaló, hanem számos német, francia, olasz, németalföldi és más idegen alattvaló is kiutasítottak, még pedig katonai okokból. A külügyminisztérium, mihelyt a dolgról értesült, rögtön felvilágosítást kért illetékes helyen a tényállásról, és így egyelőre várakozó állásponton kell helyezkedni. Semmi kétség az iránt, hogy eleget tesznek majd annak a kérésnek, amely arra irányul, hogy a kiutasítottaknak Transvaalban hagyott vagyonukat, vagy az annak megfelelő értékét küljék utának.

— *A kormányozható gölya.* Ugy volt, hogy már kimult, hogy alaposan kicsavarták a nyakát s a gazdájának csak az maradt már meg, hogy fájdalmas szívvel temesse, tehetetlen keserűséggel sirassa a becézett madarat. De a meggyötört ember nem hitte egy percre se a madár halálát s most világgá sikoltozta, hogy szép, derék jó gölyája még csak el sem alétt, frissebb, egészségesebb, mint valaha. *Schenk* professzor, a kollégáitól, a tudós orvosvilágtól megcsufolt teóriájával újra előállt s körömszakkadig védi egy röpiratban, amely visszatekintést egyetemi életére, ahonnan mennie kellett. Hosszú a védekezés s főként már ismeretes dolgokra vonatkozik. A hangja érdekes. Ugy szól, mint az apostol, aki az igazat, még ha végképpen magára marad is vele, sem hagyja cserben s szembe száll érte akár az egész világgal. Azt mondja a végén:

— Tanom helyességéért sikra szállok s nem félek semmiféle itéletől, akármilyen alapos formában jön is ellenem. Sokkal inkább tördöm munkámnak tartalmával, mint következmenyeivel. A tant, amelyet alapítottam, igazolja a sok kísérlet. Soha meg nem dönthetik! Természeti törvény! Ez maga is elégtétel nekem mind azért, amit elvettek tőlem! Azoknak az eseteknek a száma, amelyeket magam figyeltem meg, egyre nő, s bizonyosáka annak, hogy tanom helyes alap ennek a kérdésnek a megoldásához!

— *A tréner balesete.* A keleti pályaudvar mellékén levő *Tattersalban* komoly baleset érte *Boross Frigyes*et, aki az ügétlovakat idomítja. *Emress* Károly amerikai pejkanoját befogta ma reggel a kis kocsiba és sebesen hajtotta a lovat. Egyszerre eltört a tengely és a kerek a darabokra zúzódott. *Boross* messze elrepült a bakról. A ló megbokrosodott s örült vágatással a kerepesi utra iramodott a kocsii maradványaival. Szerencsésen senkit sem gázolt le. Nekiszaladt egy üres bérkocsinak, amely összezúzódott, de mégis fölirtáztatta a dühös paripát. Am idomító erős zúzódást szenvedett a derekán és agyrázkódást is kapott. A lakásán ápólják.

— *Inasok tanulmányuton.* A szentesi alsófokú ipariskola tizenkét növendéke tegnap *Körtvélyessy Nándor* igazgató és még két tanító vezetésével Budapestre érkezett, a főváros nevezetesebb ipartelepeinek megtekintésére. A kirándulást előzőleg bejelentették az *Országos Iparegyesületnek*, amely *Thék* Endre alelnököt bízta meg, hogy a tanulmányos fiukat vegye gondjaiba. Tegnap a vasutnál az egyesületnek és *Théknek* egy-egy megbízottja fogadta az érkező társaságot s az üllői-úti *Thék-gyárban* szállásolták el a gyárnézőbe jött inasokat. Ma aztán néhány nagyobb gyárat néztek meg, este pedig a *Margitszigetre* rángdultak ki, ahol *Thék* mester megvendégelte őket.

— **A generalissimus utazik.** A generális szuperlatívusza, a leggenerálabb generál utazik. *Waldersee* úrról van szó tudniillik, akiről azt fogja följegyezni majdan a történelem, hogy bevette Kínát, üldözte az anyatigris-császárnét, elfogta Tuan herceget. A történelem tudniillik számba se veszi a tömegeket. Azt mondja, hogy Hunyadi János megverte a törököt, Königrátnénel Benedek kapitulált s Napoleont tönkrevérték a muszkák. Olyan olesón hadidíszességhez még senki se jutott, mint *Waldersee*. A kisebb generálok verekednek odaát, ő meg utazik, miután ruhátárát egy tropikus köpenyvel egészítette ki a császára. Meghallgatja a polgármestereket, átveszi a fehér ruhás leánykától a virágot, egyéb lövés hiányában mozdárrugóságot hallgat, nagy urakkal parolázik — és ezalatt bevette Pekinget. A háború ilyenformán nem is lehet valami nagy tudomány. Szalonkocsi kell hozzá és jó német gyomor. — A diplomácia pedig nem akarja elhinni, hogy leselkedik rá az operett. Megegyezik a sok nagy fej nagy titokban, hogy *Waldersee* legyen a szövetségesek főparancsnoka s utnak indítják Kínába a nagy titulusakkal akkor, amikor odaát a kisebb titulusok mindent elváltak. Egy derék katonából *Ollendorff* csinálnak figurát, jó fut, aki akkor érkezik meg háboruzni, amikor már nincs háború. Ha akar, hód utat kell hogy csináljon magának. A misszió tudniillik már be van fejezve. A kövelek meg vannak mentve. Sőt több ennél az, amit elértek odaát a minden nációból való katonák. Megszállották Pekinget, a császárt trónján verheti ki a pipáját az öbester, ha kedve van rá, diktálhatnak a copfosoknak békét vagy háborút — s a generalissimus ezalatt valami bürgermeister dikiójára adja meg a választ a szalonkocsi lépcsőjén. Sok ebben a humor, mindenki meglátja, csak a finom rugókra járó, magas diplomácia nem. A dolog rendje — közönséges polgári észszel elgondolva — az lett volna, hogy menjen *Waldersee* ur hűhó nélkül Kínába s ott aztán szedje elő a tarsolyából a kinevezését, — ha még szükség van a szolgálatára. Ha pedig generalissimus nélkül is vége minden munkának, Kettelerért cserébe a megfelelő summa kínai lóg az akasztófákon, s nem érett meg a hatalmak begyében akkorra valami nagy osztozkodás terve — jöjjön haza szép eszenden.

— **Az esős idő miatt.** A jó verbásziak tegnap ünnepelték meg a király születése napját. Szép volt a tegnapi ünnepség, eredetileg augusztus 18-ra tűzték ugyan ki, de az esős idő miatt — mint verbászi tudósítónk táviratozza — nyolc napra elhalasztották. A halasztás nem baj, az isten meghallgatja mindig a jó emberek imádságát. És a verbászi jó emberek nem akarták, hogy az eső elmossa az ünnepi program sok szép szóját és a sok szép bácskai asszony ünnepi vigancját. Kedves, patriarkális megokolása ez egy dátumhoz kötött ünnep elhalasztásának, de végre is hódolni és imádkozni mindig szabad.

— **Háboru egy színésztársaság miatt.** Még nincs ugyan, csak a papirosn, de olyan élesek máris az argumentumok, mint a kiköszörült kardok s megeshetik, hogy nem folyik le simán a kongresszus. Arról van szó tudniillik, hogy Braziliában, Parában egy Cardinali nevezetű teoretika vezetése alatt olasz operatársaság játszott. Kiűtött azonban a sárgaláz és olyan mértékben kezdett el dühöngeni, hogy a trupp megrémült és egy éppon ott horgonyzó olasz hajóra menekült a gyilkos kór elől. Az impresszárió azonban szokásnak vette a menekülést panaszra ment a polgármesterhez. Husz fegyveres katonára ment aztán a hajóra s visszahozta az énekeseket, hogy dalolják le a szerződésüket. A parai olasz konzul tiltakozott ez ellen az erőszak ellen, de rá se hallgattak. Amikor látta, hogy hiábavaló a szava, jelentést küldött Antonellinek, az olasz követnek. A követ erőlesen lépett föl, kijelentette, hogy zászlósértést lát a dologban és elégtételt követel. A brazilai külügyminiszter ötléhatol, ad is meg nem is elégtételt, szóval még nem mondták ki az afféren az utolsó szót.

— **Ultramontané rémlátás.** *Molnár* János apát ur lapja a minap arról adott hírt, hogy Egerben Szent István régi szobrának koronájáról letörték a keresztet, hozzáfűzve természetesen szokásos förmédvényeit. Mint *Egerből* táviratozzák, ebből a címeronkításból egy árva betű sem igaz. A káptalannak mérnöki épületén egy fülkében van elhelyezve Szent Istvánok kőképe. Az egész épület igen avult állapotban van és a kőkép fölött folytan megrongálódott, és már évek óta ilyen állapotban van. A rendőrség és a káptalani igazgató együttesen konstátálták, hogy a kőkép hiányai többévesek. Mindezekből az látszik, hogy azt a budapesti lapot vagy rosszakarattal vagy érelen tréfával föllítették. Egerben a felekezeti türelmesség kifogástalan, ezt igazolja az is, hogy a Szent István-ünnep minden fázisában minden felekezet a legnagyobb tisztelettel résztvett. A katolikusokkal együtt más vallásnak is diszosen föllobogózták há-

zaikat, résztvettek a kivilágításban is ugyanígy, hogy *Samassa* érsek elismerő szavakkal dícsérte a felekezetek példás egyetértését.

— **A finn gyászbélyeg.** Finnország oroszosításának és a finn alkotmány megszüntetésének egyik kiesinyes rendelkezése, hogy a külön finn postaigazgatással együtt a finn postabélyegét is eltörölte az orosz kormány. A napokban érkeztek Budapestre az első finnországi levelek, amelyek postabélyeggel vannak ellátva. Ezek a postabélyegek abban az egyben különböznek a tulajdonképpeni, Oroszországban használt postabélyegektől, hogy befelé kikerekített sarkain egy gomb van olyan színben, aminő a bélyegé. A finn népet mélyen bántja postai önállóságának eltörlése és gyanának megható módon ad kifejezést. Tudván azt, hogy az orosz hatóságok nem tűrnék a finn címer alkalmazását a levél borítékán, bent a levélen ragasztják le a küldőt az itt ábrázolt gyászbélyeg, amely fekete alapon a finn nagyjelenségek címerét és ezt a felírást *Suomi Finland* hordja. A hátsó felén két nyomásban ez a felírás van: 1 Penni. Vannak benne, akik elkerültek az orosz bélyegek használatát legalább a külföldre szóló levelezésükben, oly módon, hogy barátaiktól válaszos levelezőlapokat küldetnek maguknak.

— **Állandó vadászati és halászati kiállítás.** A párisi magyar kiállítás mezőgazdasági, erdészeti, vadászati és halászati része tudvalevőleg nagy elismerésben részesült. Különösen a vadászati kiállítás kellette fel a külföldi figyelmét, mesteri elrendezésével és művésziileg preparált állataival. A kiállításnak ez a része dr. *Lendl* Adolf jeles zoologusunk munkája. Mint értesülünk, a földművelésügyi miniszter elhatározta, hogy a világkiállítás befejezése után ezeket a csoportokat haza hoztatja, ugy rendezve be őket újra, amint Párisban voltak, közszemlére kiállítja. Állandó vadászati és halászati kiállításunk eddig még egy sem volt, s ezekkel a csoportokkal könnyen meg lehetne vetni egy nagyobb halászati és vadászati állandó kiállítás alapját. A halászati kiállítás nagyobb akváriummal is volna összeköthető, a milyen Európa minden nagyobb városában van már.

— **Anarkhia mindenfelé.** Előrelátható volt az, hogy az otthon szorongatott olasz anarkhisták közül sokan fognak menekedni keresni Fiumében. Azonban nem igen sikerül nekik megőrizni az inkognitójukat. A rendőrség ma is kiutasított néhányat a város területéről, mert az olasz hatóságok értesítése szerint veszedelmes anarkhisták. — **Orosz-Lengyelországban** nagy arányú összeküvés nyomára jöttek a rendőrhatalóságok. Az anarkhia programja alapján szervezkedett a társaság s az volt a célja, hogy földjula a társadalmat, a politikát s aki a romboló munka útjába áll, halál fia. S a halálnak ilyenformán már két fia van. Egy *Schaneberg* nevű mechanikus és egy *Petrokov* nevű bányász. Mind a kettő agent provocateurje volt a varsói rendőrségnek s ezért mondták ki rájuk a halálos ítéletet. Az összeküvés sok tagját elfogták már és még mindig napirenden vannak a letartóztatások. A magyar kormány azt az értesítést kapta az olasz kabinetől, hogy Amerikából husz anarkhista érkezett Európába azzal a szándékkal, hogy merényletet követnek el az uralkodók ellen. Az értesítésben föl vannak sorolva azok az anarkhisták, akik állítólag Magyarországon rejtőzködnek. Széll Kálmán, mint belügyminiszter, ennek alapján utasította a főispánokat, hogy vármegyék területén kutassák ki és tartóztassák le a következő anarkhistákat: *Caprini* Emilt (27 éves, szőke, Velenceből való), *Tamarolio* Jánost (32 éves, magas, dagog, Biellábából való), *Bosso* Jánost (25 éves, Porto-Perragliából való) és *Grassini* Antalt (27 éves, magas, Livornóból való). A királygyilkos *Bresci* valóságos Bresci-kultuszot csinált Amerikában, ahol a legtöbb híve van az anarkhiának. New Yorkban érdmet vertek a képevel és a dátummal, amely napon meggyilkolta *Umberto* királyt. A rendőrség fölfedezte a műhelyt, ahol az érmeket verték és harmincezer darabot lefoglalt a kész medálákiból. A berlini rendőrség az ott dolgozó olasz munkásokra megint szigorúan felügyel. A potsdami új palotában, melyet most tataroznak, két olasz szobrász is dolgozik. Szombaton megjelent a palotában két eszendő és miután a munkásoknál a két olasz szobrász személye fölül kérdészködött, tekintettel a császárnak küszöbön lévő visszakerészesére, az olasz munkások azonnali elbocsátását követelte a felügyelőségtől. Miután a szobrászmunkások számára felmondási határidő ott nincs, a két olasz munkást tényleg azonnal elbocsátották.

— **Kalott az erdőben.** A gubacsi dűlő erdejében tegnap ugy déltájban egy ismeretlen férfi holttestére akadtak. A melle baloldalon véros seb tátongott, jobbra tőle egy forgópisztoly hevert. Azt

hiszik, az ismeretlen öngyilkosságot követett el, holttestét a tetemnézőbe szállították, hogy személyazonosságát megállapíthassák.

— **Bresci pére.** Tegnap telt le az a terminus, melyen belül *Bresci* megfőllebezhette volna a vádtanács határozatát. *Brescinek* eredetileg szándékában volt a felebbezés, de ügyvédje, *Mario Martelli* lebesztette erről. A tárgyalást e hó 29-én tartják meg.

Martelli a *Corriere della Sera* egyik munkatársára előtt a következőket mondta *Brescioról*:

Bresci olyan furcsa természetű ember, hogy magam se vagyok tisztában vele. Közönyössége és cinizmusa határialan, sőt valóságos morális érzéketlenség jellemzi. Mikor azt kérdeztem tőle, hogy miért ölte meg azt az embert, aki még az ő tőveteg tanuk értelmében sem ártott senkinek, akkor arca egy pillanatra fődörült, mintha reflektálni akart volna szavaimra, de hirtelen arra terelte a beszédet, hogy hová lett az ő arany inggombja, amelyet a letartóztatása közben történt dulakodás alkalmával elvesztett. Aztán a családjáról kezdtem beszélni, de ő hirtelen közbeveté, hogy ne beszéljünk erről.

Bresci tudvalevőleg *Turati* szocialista képviselőt kérte fel védőül, de ez pártérdekből nem fogadta el a védelmet. *Turati* a következőket mondta el *Brescivel* folytatott beszélgetéséről:

— Hogyan fogamozott meg agyában a gyilkosság? — kérdeztem tőle.

— Már 1896-ban — felelt *Bresci* — motoszkált a fejemben, mikor halomra lövődöztek Sziciliában az embereket. Ez bosszút követelt és én megkezdtem a bosszualást.

— De hát nem gondolt arra, hogy a gyilkosság nem változtatja meg a politikai állapotokat, sőt még meg fogja erősíteni a status quot?

— Persze, persze, a nép türelmes birkanycáj marad. Mondja csak, képviselő ur, okvetlen élethossziglani fogházza itélnek?

— Önt ergasztolara itélik, de harminc évi fogság után kiszabadulhat.

— Harminc év, vagy az életfogytiglani fogság, az egyre megy, — felelt *Bresci* a vallást vonogatva.

A vádlevele semmi megjegyzést sem tett. Sa megbánást, se dícsőkvést nem mutatott, hanem gyermekes bősévedűséggel mondta el a büntény részleteit, aztán az inggombjáról kezdett beszélni és szidia az embereket:

— Fofonokant, ökölesapásokat, ezt adták, de az inggombomat azt nem adták vissza.

Bresci tagadja, hogy cinkostársai volnának, és azt mondja, hogy saját elhatározásából és saját felelősségére cselekedett, sőt *Monzabán* megvált egyetlen barátjától is, hogy teljesen szabadon cselekedhessen. Se *Malatestának*, se *Cianca*óllának nincsen érdeme a gyilkosságban. Bevallotta, hogy a gyilkosságot előre megfontolt szándékkal követték el.

Milánóból táviratozzák: *Bresci* *Martelli* védője által pörének elhalasztását kérte, hogy Amerikából idézzenek meg tanukat, akik feddhetetlen előleletről tegyenek vallomást. A törvényszék azonban a kérelmet visszautasította. A törvényszéki termet 29-ikén 9 órakor fogják megnyitni. A hírlapírók számára körülbelül száz helyet tartottak fenn. A közönség számára nem fognak külön jegyeket kiadni. Azt hiszik, hogy 10 órakor az esküdtészek megalakulni és hogy délig a tanuk és a vádlott kihallgatása befejeződik. Délután fogják a plaidoyerkat tartani és este meghozzák az ítéletet.

Az utóbbi napokban itt az a hír volt elterjedve, hogy a pört zárt a tők megett fogják keresztülvinni. De ez a hír alaptalan. A rendőrség azonban minden képzelhető elővigyázati intézkedést meg fog tenni, hogy a rendet fenntartsa, a nélkül azonban, hogy a közönséget zaklató kényszerrendszabályokhoz folyamodnék. Külföldről mintegy 500 hírlapíró lesz jelen. Az elnök megtett mindent, hogy a hírlapírók feladatának teljesítését megkönnyítse és hogy a táviratok a legnagyobb gyorsasággal továbbíthatók legyenek. A vizsgálóbíró nagyon elismerő gyorsasággal fejezte be a vizsgálatot. Mert míg *Casario* ellen a vizsgálat 39 napig, *Lucheni* ellen pedig 2 hónapig tartott, addig *Bresci* ellen a vizsgálatot 29 nap alatt fejezték be.

— **A zászló. Raudnitzból** Csehországból táviratozzák: Tegnap mintegy harmincezer ember részvételével nagy négygyűlés volt a városban. A gyűlésen főleg radikális pártiak vettek részt. A gyűlés után szokatlan incidens történt. A tüntetők egy huszita zászlót vettek elő s körülhordozták. Éppen arra ment a kerületi kapitány, aki azt követelte, hogy tegyék el a zászlót. Amikor a tüntetők nem engedelmoskodtak, a kerületi kapitány sajátkezűleg elvette a zászlót, rudját kettőtörte, a posztót pedig elvitte magával. A gyűlésen résztvett radikálisok erre a kerületi kapitányaság előtt tüntetést rendeztek, de a esendőrök széjjelverték őket.

— A Carré otkussban holnap 28-ikán lesz az itt oly nagy közkeveltségnek örvendő iskola-lovornó Carré Katica jutalomjátéka. Nagy vonzeróval bír még mindig Seeth Gyula a híres oroszánadomító 20 oroszánával.

— A Telefon Hírmondó katoná- és cigányzene közvetítése. A beszélő újság ma este 8 órától 11-ig előfizetőnek szórakoztatására felváltva katoná- és cigányzenét közvetít. A zeneközvetítés mellett 1/49 órákor a londoni és párisi térszók korszatai, fél 10 órától 10-ig pedig a legújabb híreket és táviratokat olvastatja fel a Telefon Hírmondó szerkesztősége. Ugy a zenének, mint a felolvasásnak kezdetére mindig riadó-jellet hívják fel az érdeklődők figyelmét.

(x) Egyévi önkéntesek egyenruhát és felszereléseket lelegezánszabban és a legelőszóbban beszerezhetik Tiller Mór és Társa os. és kir. udvari szállítóknál Budapesten. Árjegyzéket ingyen küldünk.

(x) Kalodot kisasszony, aki bájos mosolylyal hirdeti mindenfelé, hogy a Sarg-féle Kalodot a legjobb a fogaknak ezután még jobban mosolyoghat. A Sarg F. A. fia és Társa bécsi céget ugyanis a párisi kiállítás zsűrije a nagy aranyéremmel tüntette ki. Ennek a kitüntetésnek nagy értéket ad az a körülmény, hogy Páris és egyáltalán Franciaország a piperegypártás terén elsőrangú szerepet játszanak.

(x) Szülők figyelmébe! Jó lélekkel ajánljuk a Marcsékényi J. M.-féle regibb keletű nevelő internátust Miskolcon, amelyben gyöngébb osztályzatú tanulókat is kellő sikerrel neveltek, kezdő közepiskolai tanulókat pedig olismert jó alapot nyernek. Tessék értesítőt kérni!

(x) Iskolás fiúk és leánykák részére teljes fehérnemű kelengye a legszolidabb minőségben kapható Kerecsz Pálnál Budapesten, Kerepesi-ut 44. szám alatt a Népszinházal szemben.

(x) Kérjünk mindenütt Emke-gyűjtőt!

Gerlóczy Károly temetése.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, augusztus 27.

Ma délelőtti viték örök nyugovóra Gerlóczy Károly alpolgármester. Impozáns és megható volt ez a temetés, tel esen múltó ahhoz a fáradhatatlan buzgó emberhez, akinek Budapest virágzásában nagyon jelentékeny része volt. A temetés a ferencvárosi plébánia templomból történt. A templom belseje gyászos fekete pompába öltözött. Az óhar fölött a falat, a hatalmas oszlopokat, a padokat és a padlót fekete posztó fűzte, amelyek komor hatását a színes ablakokon átszűrődő ragyogó napfény sem tudta eloszlatni. A fekete posztót mindenütt a Gerlóczy-család címere díszítette. A szentély előtt három léposok emelvényen volt fölállítva a ravatal a hatalmas ércokorsóval. A koporsón egyetlen, sárga rózsával font palmaágas babérokoszorú nyugodott, az elhunyt özvegyének koszorúja s rajta a fölírás: *Imádot férjemnek — Gerlóczy Károlynak.* A koporsó előtt hatalmas kék-sárga-vörös szalaggal fektűt a főváros gyönyörű koszorúja, kétoldalt pedig az elhunyt gyermekeinek és unokáinak ibolyák és fehér szalagos koszorúit tették le. A többi koszorút a szentély és a két oszlop mellett fölállított hatalmas pálmák tövében helyezték el.

Kilenc óra után érkeztek a templomba a halott hozzátartozói, a fővárosi tisztviselők és a fővárosi törvényhatósági bizottság tagjai nagy számban. A halott hozzátartozói a főhajó jobb oldalán levő első padokon ültek. A családdal szemben a másik oldalon foglaltak helyet Márkus József főpolgármester, Rózsavölgyi Gyula helyettes polgármester, Kun Gyula, Vosits Károly és Szabó Károly tanácsosok, Darányi miniszter képviselőjében Tormay Béla miniszteri tanácsos, az országházipítő bizottság részéről Tarkovich József államtitkár és Steinháusz László műszaki tanácsos, Barkassy Géza miniszteri tanácsos, Müller Kálmán miniszteri tanácsos, egyetemi tanár, az Országos Központosított Társulat megbízásából Telepy Károly műltáros, a Szent István-társulat részéről Kapossy József igazgató, Herlicska testőrőrnagy, a tüzoltóság tisztikara Szerbóvszky főparancsnok vezetésével, Lampel Hugó főszámvevő, Magyarevics helyettes tisztifőorvos, Kanovics apátplebános, Bachát Dániel esperes, dr. Tolnay Lajos, Fertik Ottó egyetemi tanár, Pekáry József főkapitányi helyettes, Wodianer Artur királyi tanácsos, Forssólt Kálmán, a Népszínház igazgatója, Pichler Győző országgyűlési képviselő, továbbá a Nemzeti Zeneiskola és Országos Dalos-egyesület küldöttjei. A fekete ruhás sokaság között feltűnt egy tisztiküldöttség. A Mária Terézia háziaradunk részéről jelentek meg Zeiterer Károly őrnagy vezetésével s az ezred nevében pompás koszorút helyeztek a koporsóra.

Diszruhás városi hajduk ügyeltek föl a rendre a templom hajójában, a ravatal körül pedig öt fővárosi tisztviselő állott őrséget magyar díszben. Kétoldalt fekete posztóval letakart korlát mögött a fővárosi árvaházak árvái állottak. Pontban tíz órakor

a templom harangjai jelezték a gyászmise kezdetét. A gyászmisét Kurtz Vilmos ferencvárosi plébános mondotta nagy papi asszisztenciával. Utána másodszor bezenlelték a halottat.

A szomorú aktus után elvitték a koporsót a templomból s a templom előtt levő szabad térségen ravatalra helyezték. E körül gyülekezett aztán a gyászoló sokaság. A templom léposjéről Márkus József főpolgármester messze hallatszó hangon a következő beszédet mondotta:

E városnak szülöttje, e városnak munkása voltál. Negyvenhárom évet töltöttél a közpályán és ebből harminchat évnek farsztó munkáját szenteléd szülővárosodnak: Budapestnek javára. Az a korszak, amelyvel működésed összerort. Budapest életében a legnehezebb feladatoknak végtelen láncolata, az újjalakulásnak nagy korszaka volt. A nemzet politikai életének átalakulása megkövetelte az ország központjának gyors újateremtését. S amit századok mulasztottak, lázas sietséggel pótolta rövid három évtizednek munkája. S ebből a nehéz munkából te bőségesen kivettél részedet. Mindenkor az elsők sorában küzdöttél, küzdöttél hévvel és kitartással, támogatva a gyengéket, bátorítva és lelkesítve a csüggedőket, bátorítva és lelkesítve nemcsak szavaid tüzevel, hanem tetteid példájával is. Közös társadalmi életünknek alig volt mozgalma, amelyben legtöbbször mint annak lelke és vezére részt ne vetel volna.

Veled utolsója száll sirba a vezéroknek, akiket a polgárság bizalma az egyesített főváros élére állított, hogy jogaik, kiváltságait megőrizzék, hogy érdekeit vedék és gondozzák. Nagy részed volt a munkában, nagy részed volt a küzdelemben, de nagy a te reszed a sikerben és a dicsőségben is. A te neved is ott fog ragyogni e város történetének fenyves lapjain, melyekre alkotásaidat magad véstéd be azt, mélyen, kitörülhetetlenül.

A főpolgármester beszéde után a koporsót kivitték a halottas kocsi s a hat fekete ló lassan megindult a halottal. Előtte különkocsin a sok koszorút vitték, legelőli pedig rendőrök lovolgattak. A kocsik körül utközben a fővárosi tisztviselők díszörsége haladt, mögöttük a család tagjai, a városi főtisztviselők és a küldöttségek következtek s egy sorozat kocsik tele gyásznéppel.

A temetőben, a Deák-mauzóleum közelében ásott díszsírhelynél Kurtz Vilmos plébános bucsuztatta el a halottat, majd Rózsavölgyi Gyula helyettes polgármester ezt a beszédet mondta:

Mielőtt föléd végleg bucsút vennénk, drága kártársunk, könnyezve adunk kifejezést elhunytad fölötti mély fájdalomunknak és azon őszinte szeretet, tisztelőt és benső ragaszkodásnak, mellyel irrandt szüntelenül viseltettünk. Szerettünk, mert hosszú időn át jó, szerető főnökünk, mesterrünk voltál, aki munkatársaidat mindig becsülted és őket jóakaró bölcs tanácsaidal híven támogatad: szerettünk, tiszteltünk és nagyra-becsültünk, mert minden ténykedésedet a haza és a nékesítőváros iránti lángoló szeretetedet vezérelte.

Te, elhunyt jelesünk, végleg elköltözöl körünkől, de a főváros területén lépten-nyomon látható kiváló alkotásaid örökre hirdetni fogják szellemi nagyságodat, paratlan kötelességérzetted: és szülővárosod iránti lángoló szeretetedet. A budai dalos-egyesület éneke hangzott föl ezután, s a koporsót a meghatott gyásznép előtt örök pihenőre tolték. A déli órában elszlott a gyászoló közönség.

Bácskai lopások.

— Jelenet. —

Zomborban ellopták a közvilágítást. Minden utcalámpából kikapott a petróleumot.

Rendőrkapitány: Mi az már megint?
Fogalmazó: Szomorú jelentést kell tennem kapitány ur.
Kapitány: Megint loptak?
Fogalmazó: Megint.
Kapitány: Borzasztó. De hadd hallom, mit loptak?
Fogalmazó: Először is megint ellopták a világitást. Aztan ellopták a közegészségügyet.
Kapitány: Hogyhogy?
Fogalmazó: Elvitték a vízvezetési csöveket. Nincs ivóvíz, nincs egészség.
Kapitány: Hát még?
Fogalmazó: Ellopták a közhangulatot.
Kapitány: Hogy?
Fogalmazó: Elvitték a közgyűlési terem kulcsát. Nincs kulcs = nincs gyűlés. Nincs gyűlés = nincs közhangulat. Ellopták még...
Kapitány: Mit?
Fogalmazó: A népoktatást is.
Kapitány: Hogyan?

Fogalmazó: Egy gézengúz elosente a tanító nadrágját. Szegénynek csak ez az egy volt. Nincs nadrág = nincs tanító. Nincs tanító = nincs népoktatás.

Kapitány: Még loptak valamit?
Fogalmazó: Nem. Mást nem loptak.
Kapitány: Csodálom, hogy a közbiztonságot nem lopták el.
Fogalmazó: Azt nem lopták el, kapitány ur. Azt mink loptuk el...

— o. —

A király konyhája.

Budapest, augusztus 27.

Mesés fogalmakat alkotnak maguknak az emberek a király háztartásáról. Pedig, amit az aranytálakról, lukullusi lakomákról beszélnek, az mind rege. Az uralkodók háztartása ugyan mesés összegeket emészt fel, de távolról sem azért, mintha tudja isten miféle exotikus ételek kerüljenek asztalára. Valóságilag mintaháztartásnak mondhatjuk a királyét. Nem mindig volt ez így, csak mióta az udvari háztartási irodában összpontosul mindaz, ami a konyha, a kamara és a pince kezeléséhez tartozik.

Az előző állapotokhoz képest évente fél-millióra rug a megtakarítás, mióta a felesleges kiadásokat megszüntették, a régi tételeket törölték, az alkalmazottak extrajuttaléit is megszüntették. Azok az adomák, amiket régebben a királyi ház konyhaköltségeiről beszélnek, felében ugyan koholtak, de azért valószínűek. Mária Terézia beteg papagályának ötven éves orvossága még a szerényebbek közül való. II. József egyszer megnézte a konyhaszámadást s a következőkkel bukkant benne: „Tokaji bor a papagálynak 150 forint.” A császár csodálkozott, az egész Hofburgban nem tudott egy papagályt sem. Utána kutatót és akkor kiderült, hogy ez a tétel negyvenhat év óta szerepel állandóan a kiadások között. Akkor ugyanis — tehát közel félszáz éve — megbetegedett Mária Terézia kedvenc papagálya és az orvos tokaji bort rendelt neki erősítőül. Az udvari gyógyszerész küldött is egy héten át tokaji nektárából és számlát nyújtott be róla 150 forintra. A papagály néven elköltözött a másvilágba, de a bor ára leikális régebben évről-évre belekerült a kiadások rovatába.

A háztartási irodából, amely a főkonyhamester hatósága alatt áll, adnak rendeleteket a konyhák és pincék egyes főnökeinek, akik viszont a személyzetet rendelkeznek.

A király ételrendjét így mondja el az egyik konyhaséf: 5 órakor kávézik a felség, a kávét a cukraszok készítik, 12 órakor lunchra levest és egy fogás húst kell találnunk. Az ebéd öt fogásból áll és hat órára készül el. A király szereti a levest és a marhabúst. Közönségesen a szolgálattevő kamarás társaságában ebédel. Ebéd után bemutatják neki a másnapi menüt, azt nagy figyelemmel olvassa el a felség, nem ritkán változtat rajta. A souper este 8 órakor van, tej és piskóta, ez az egész.

A menükártya fehér alapon fekete nyomás. Csak a Habsburg-ház címere és a király jelmondata van aranynyal belesajtolva. Az utóbbi napok egytáncnak menükártyája:

Potage à la Beaufort.
Filet de Foyache à la Douglas.
Pièce de Boef garnie.
Poulettes de Graze.
Bombe à la suédoise.

A fogásokból háromhoz nem nyul a király. Boeufot kétszer vesz és a főzélékeket is szívesen megismétli. Néha gombócot és lótt tesztát rendel. Mikor még a királyné és Ruólf trónörökös gyakran étkeztek együtt a királylyal, sürin került az almás-rétes az asztalra. Hanem az régen volt. Azóta nyugdíjba küldték az udvari rétes-nyújtót. Az ebédek minősége három fokozatu. „Nagyon finoman válogatott,” „finoman válogatott” és „válogatott.” Az egyes fokozatok közt a különbség árban kifejezve egy pár ezer forint.

A király süteményt egyáltalán nem kíván, cukorkát is csak keveset eszik. Az udvari bábra nyolc mázas pralinét, bonbont és habos süteményt készítenek. Két mázas a buffotba való, hatot a szolgák hordanak körül. A cukraszda készíti a reggeli kávét is.

A háztartás egyik legérdekesebb része a pince. Külön pincében vannak a külföldi borok, a világ legnevesebb cégeinek szállítmányai. A király kedvenc itala a bordeauxi, sok ezek közt a Chateau D'Issaut, amelyet mindennap fel kell tenni az asztalra.

Azonkívül ó felsege a gumpoldkircheni borl kedveli, Rajnai bort sohasem iszik. Pezsgőt csak va-

sárnap és ünnepkor tesznek asztalára, egyébként akkor, ha külön kívánja. Tokaji borból olyan különleges gyűjteményt halmoztak fel a pincében, minőt egy uralkodó sem mondat magának. Poros, pókhalás livegekben őrzik a „Koronát”, melyet Tokajban direkt a királyi pincék számára szűrtnek. Az 1884. és 1887. év összes termését az udvar vette meg. A bécsi udvari gyűjteményes is innen kapja szükség esetén a tokajit és fizet érte 12 koronát felliterenkint. A legjobbak azonban semmi árért nem adják el, hanem egyszerű-mászor elajándékozzák belőle a király. Így Viktória angol királynőnek néhány év előtt negyven liveg „Koronát” küldött. Különlegességei a pincének a Stipperger-féle cognac, melyből már csak három butella van meg, épp ugy néhány üveg szilvórium az 1790. évből, melyet gróf Majláth ajánlott fel az udvarnak. A palacokokon külön vigneta hirdeti: Ő felsége a királyi magántulajdona. Ebből visz magának uralkodónk, ha gyakorlatra megy. Mikor a király a Hofburgban lakik, éjente virrasztania kell az egyik pincemesternek, mert gyakorta megtörténik, hogy a felség éjjel egy pohárka chartreusot, konyakot vagy pezsgőt páranosol.

FŐVÁROS.

(*) Budapesttől Kerepesig. A mátyásföldi vonal második sínparjának, valamint a vonat Cinkotáról Kerepesig történt meghosszabbításának műtanrendőri bejárást ma tartották meg a kereskedelmi miniszter megbízásából. Az új vonal Cinkotától Kerepesig 10 kilométer hosszú és állomásai: *Árpád-telep, Csömör, Kis-Tarcsa és Kerepes*. Az állomásokon mindentűl teljesen berendezett épületek vannak személy-, podgyász- és árnforgalomra. A vonal mentén három nagyobb áthidalást csináltak, egyet aluljáróval és kettőt felüljáróval. Cinkotán és Kerepesen nagy fűtőházak épültek. Az egész vonalon táviró, telefon és harangművek vonulnak végig.

A bejárás vezetésével a kereskedelmi miniszter dr. Képesy Árpád miniszteri titkár bízta meg és résztvettek a bizottságban az engedélyes budapesti helyieredők vasutat részéről haraszti Jelinek Henrik vezérigazgató, Irsei J. központi főfelügyelő, dr. Lauser vezértitkár, Gottlöber főigazgató, Bauer és Pláner kir. főmérnök, Kárpácz és Taky szolgabírók, több megbízottági tag és az érdekeltektől bírók. A bizottság reggel 9 órakor indult külön vonaton a budapesti állomásra. Minden állomás zaslódiszt állított, kint volt a község apraja-nagyja az előjárósággal és a plébánosokkal. Mindenütt taracklívókkal fogadták az érkező vonatot. Volt mindenütt lelkes szónoklat, virágoskor, babékoszoru és zene. Mindenütt elvitették az áldozatkész igazgatóságot és a bizottság vezetőit. Két óra járt az idő, amikor a bizottság visszatért Mátyásföldre. Itt főtették a jegyzőkönyvet, mely után dr. Képesy Árpád elnök kijelentette, hogy a vonal építése minden tekintetben rendezet van, az épületek igen szépek, a berendezés mintaszerű és a kereskedelmi miniszter nevében megadta az engedelmet a vonalnak azonnal való megnyitására. Ez a mintaszerűen berendezett vasut tehát, amelynek vidéke magas fekvésénél fogva szép kiránduló hely, már holnapról kezdve forgalomra kerül. A forgalmat egységesen bonyolítják le és így Budapesttől Kerepesig alig egy óra alatt el lehet jutni. A vasutat az év március 4-én kezdték építeni és öt hónap alatt készítették el.

(*) Bérlők harca. A főváros a Városligetben bérebe adott valakinek hat parcellát. A szerződés az úres telken kávéházi kioszkot épített. Amikor egy kissé megszédte magát, a kávéházat eladta és át ruháztatta a szerződést az új bérlőre, amit a főváros tudomásul vett. De az új bérlő nem fizette pontosan a vételár részleteit az első bérlőnek, amire az bírói végrehajtást kért ellene. A második bérlő azonban, mielőtt az árverés megtörtént, átruházta a szerződést egy harmadik bérlőre, aki folyamedott a fővároshoz a jóváhagyásért, de addig is átvette a kávéházat. Az első bérlő azonban elárvereztette a kioszkot, amely eredetileg az ő tulajdona volt. Az árverés ellen a harmadik bérlő tiltakozott, de csak azt tudta elérni, hogy az árverés feltételei szerint az új vevő köteles a területre vonatkozó bérlési szerződés át ruházását kérni. Az első bérlő vette meg a kávéházat az árverésen, ugyanaz, aki építtette. Kötelességszerűen folyamedott, hogy a főváros ruházza át róla a szerződést. A második bérlő pedig azt kérte a fővárostól, hogy a szerződést ruházza a harmadik bérlőre. Ezt kérte a harmadik bérlő is, aki ez idő szorint a kávéházban van, mint annak tulajdona. A tanács tanácsalannul állott a kaosz előtt. Nem tudtak kitalálni ebből az utasztóból. Végre is kiűztötte valaki, hogy a szerződés határideje ennek az évnek a végén lejár. Akkor talán találnak módot arra, hogy kinek van igazsága és hogy kié a kávéház.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** A Népszínház első premijere. A Népszínház ez idei újdonságainak a sorában, mint már említettük, a *San Toy* című angol operett lesz az első. A nagyhirű operett bemutatója, a címszerepben Káthy Klárával, mint értesülünk, október közepén lesz.

** Magyar Színház. A *Névtelen levelek*, *Mars és Desvalliers* pompás boházata, hosszabb pihenés után holnap, kedden kerül újra színre a Magyar Színházban. A darab ezúttal részben új szereposztással kerül előadásra. Marcoline szerepét Aranyossy Janka vette át. Szerafin szerepét pedig, mely eddig Bóssahegyi Kálmán kezében volt, Fűrész Béla játssza.

** Olvasó próba a Vigaszínházban. A Vigaszínházban ma délelőtti megtartották a *Fernand házassága* című francia boházot olvasópróbáját, amelyről megírtuk, hogy az idei évad első vigaszínházi újdonsága lesz.

** Hírek a Városligeti Színházról. A Városligeti Színházban a héten, csütörtökön és pénteken, két érdekes jutalomjáték lesz. Csütörtökön *Némethi jutalomjáték*ra egy török eredetű vigjáték *A baksis először* kerül előadásra. Azonkívül *A pajkos diákok* című bájos operett és *Valami hibája van* című boházot kerül színre. Pénteken Gyöngyi Izsó jutalomjátékul az évek óta nem adott *Arendás zsidó* adja *Gyöngyivel* a címszerepben. — A színház legközelebbi újdonsága *A képviselőjelölt* című énekes boházot lesz, amelyből már folynak a próbák. A darabot dr. Barthos Andor és dr. Hódy Lajos, zenéjét dr. Erdélyi Lajos írta.

** Schrátt Katalin visszavonulása. Schrátt Katalin, a bécsi Burg-színház mindenképpen híres művésznője, mint *Ischből* jelentik, ahol a művésznő most nyaral, elbocsátását kérte az udvari színház kötelékéből. A Burg-színház igazgatósága mindenképpen rajta van, hogy a művésznő eltérítse szándékától s ha másképp nem, bizonytalan időre szabadságot hajlandó a művésznőt, csakhogy maradjon. Schrátt asszony azonban makacsul ragaszkodik ahhoz, hogy végleg elhagyja az udvari színházat s távozása okán azt adja, hogy nincs megelégedve azzal a működési körrel, amelyet az igazgatóság az utóbbi időben betöltött vele, ami a legnagyobb mértékben idegessé tette. A művésznő új szerepeket, amelyeket ígértek neki, nem kapott s egyáltalában nem foglalkoztatták egy, ahogy óhajtott volna. Dacára Schrátt asszony elkeseredésének reménylik, hogy el bírják téríteni attól a szándékától, hogy a Burg-színházról visszavonuljon.

** Hírek a Fővárosi Nyári Színházról. A Fővárosi Nyári Színházban a *Földföldült világ* című rendkívül sikert aratott operettet az igazgatóság holnap keddre és szerdára kizitve előadásra. — Csütörtökön bucsuzik a közönségtől Stoll Károly rendező és tenorista, mely alkalommal a *Koldusdiák* című régi jó operette kerül színre. — Pénteken, harmincegyedikén ismét premijer lesz a budai színházban, *Dreyer* Miksa-nak, a *Szegedtanár (Proletariátus)* című szenzációs színműve kerül bemutatásra. A darabot Latsók Andor fordította. — Makó igazgató O'Donnell grófnő népszínművét, a *Falu csodáját* a jövő hónap elejére kizitve előadásra.

** Rákosi Sándor színészkolájában (Kerepesi-ut 29. szám I. emelet) a beiratások szeptember 7-ig tartanak, délután 3—6 óráig.

** Vendégzsereplés. T. Vízvári Mariska a napokban három estén át vendégzsereplelt nagy tetszés mellett Máramaros-Szigeten. A fiatal művésznő a *Francionban*, a *Vasgyárosban* és a *Váljunk elben* lépett föl nagy közönség előtt, amely művészi játékát zajos tapsokkal jutalmazta.

** A betiltott Anyaföld. Röviden említettük már, hogy egy vidéki városkában, *Siklóson*, egy tulajdoson óvatos főszolgabíró, *Krasznay Mihály*, betiltotta *Géczy István Anyaföld* című népszínművének az előadását. A betiltásnak most az a nem érdektelen folytatása van, hogy *Géczy István* kártérítési pürr indított a főszolgabíró ellen, aki darabját betiltotta.

** Hangverseny. A budakeszi nyaralók 25-én a *Miszt*-féle vendég és kávéház összes helyeiségeiben a tüdőbetegek részére építendő szanatórium javára hangversenyyel egybekötött tanulmánytáborot rendeztek. A hangversenyen sikeresen működtek közre: *Revera Gyula*, *Magyar Olga*, *Glassner Ida* és *Novelli Géza*, az aradi színház tenoristája.

** Echeagaray új darabja. Az ez idei *madridi* színházi évad egyik érdekessége egy új háromfelvonásos *Echeagaray*-dráma lesz, amelyet a nátnuk is hírneves szerző *Guerrera* Mária, a „spanyol Duce” számára írt. A darab a *Teatro Espanolban* fog színre kerülni.

** Lányi énekestársulata. *Lányi Géza* ismert cimbalomművész és zeneszerző a főváros egyik fényes helyiségében nagy hangverseny-társulatot szervez télire. Jó hang, csinos nőek, férfiak jó fizetéssel alkalmazást találnak nála. Kezddöket is fölvesz és rendszeres oktatásban részesít. Jelenkezni lehet napközött délelőtti 10—12-ig, esetleg délután 4—6 óra között. — Kerepesi-ut 70. szám alatt földszint.

** Beiratás. *Horváth Zoltán* színész-iskolájában megkezdődtek a beiratások. Az iskola énektanárnője ettől az évtől kezdve Cs. *Saxlehner* Emma asszony, az Operaház volt kitűnő művésznője. *Halmay Mici*, a Horváth Zoltán színész-iskolájának vezetett növendékét a Felvidéki Szini Szövetség Nyitrára szerződtette operette-primadonnának.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ A bélyegtolvajok. *Szeesódy Kálmán* volt országgyűlési képviselő, a bélyeg-selejtező bizottság egyik tagja, tavaly rávette *Kasprák András* fűtőt, hogy a hibás bélyegveket ne egésze el, hanem értékesítés végett adja át a többi beavatottaknak. Ez a manipuláció éveikig dus jóvedelmet hajtott a szövetségnek, míg végre a dolog kiszült s a budapesti törvényszék *Szeesódy Kálmán* hűtlen kezelés büntetőben mint főbűnjót mondta ki bűnőnek ezért három évi börtönnel sújtotta. *Pribicskó Rozsó* kereskedősegéd a hűtlen kezelés büntetőért mint bűnrészes *nyolc hónapi börtönt*, *Kasprák András* fűtő hűtlen kezelés büntetőben mint tettes, egy évi, *Kasprák András*, mint bűnrészes *nyolc hónapi börtönt* kapott. A királyi tábla csupán a minősítésen változtatott, amennyiben nem hűtlen kezelést, hanem lopást állapított meg, a büntetéseket azonban helybenhagyta, ugyiszint a legfelső bíróság is. Az immár jogerős ítéletet ma hirdette ki *Cseke* bíró a beteg *Pribicskó* kivételével a vádlottak előtt, akik közül *Szeesódy* a gyűjtőfogházból vezeték elő. A másik kettő haladékat kapott az ügyességtől a büntetés megkezdésére.

§§ A flumei tüntetések epilógusa. *Fiumében* a tavasszal nagy tüntetést rendeztek az olaszok a városi villamos vasúti kocsik magyar felírása ellen. Annak idején a flumei törvényszék vád alá helyezte a tüntetőket. Azonban *Therry* törvényszéki elnök beszűntette a tüntetőket ellen az eljárását. E határozatot *Faiaky* kir. ügyész megfélebbezte a budapesti királyi táblához. A tábla helyt adott a felebbezésnek s így a tüntetőket ismét vád alá helyezték. Amint most *Fiuméből* írják, a végtárgyalást ez ügyben nemskára meg fogják tartani.

A disznó.

Fridrik János avval van vádolva, hogy *Werner* Jakab urtól két kabátot lopott.

— *Fridrik János!* Jöjjön ide!
— Alászolgálat, tekintetes bíróság.
— Bűnös-e abban a kétrédbeli lopásban?
— Nem. Csak egyben.
— Hogyhogya?
— Csak egyben vagyok bűnös. A másik az nem volt lopás. Az disznó volt.
— Disznó?! Hallja, *Fridrik János*, ne vicceljen itt a bírósággal, mert baj lesz —
— Boosanatot kérek, de én nem viccelek, én egészen komolyan beszélek. A második kabát az disznó volt.

— Magyarázza meg vádlott, hogy mit ért ez alatt? Mert a bíróság ismer kihágást, vétséget, büntetést, de disznót nem ismer.

— Azt csakugyan csodálom, hogy nem tetszik ismerni. A disznó az az, mikor például én ferblizek a tekintetes bíró urral.

— Hallja, *Fridrik*, ne merjen én velem ferblizni, mert...

— Kérem, kérem. Én csak meg akarom magyarázni, amit kérdesni tetszett. Ha tehát mi ketten ferblizünk s nekem négy hetesem van, a bíró urnak pedig négy nyolcass. Akkor a bíró urnak disznója van.

— Már most *Fridrik János* magyarázza meg a dolgot, mert baj lesz. Azt mondom, hogy baj lesz.

— Engedelmet kérek, de a bíró ur nagyon nehezen ért. Én már megmagyaráztam.

— Az összefüggést akarom tudni!

— Ja? Az összefüggést. No jó. Hát ugy volt, hogy *Werner* ur éppen akkor jött föl a garádieson, mikor én lementem a garádieson. *Werner* ur megszóllott:

— Hova viszi ezt a kabátot?

— Ezt? — mondtam — ezt a pucérjába viszem.

— A feleségem mondta?

— Igen. A ténaszony mondta.

— Igen! Akkor vigye el az enyémel is a pucérjába.

Werner ur levette a kabátját és én elvittem.

— Igaz, hogy nem a pucérjába vittem.

— Hát hol van itt a disznó?

— A disznó? Hát az egyik kabátot az előszobából loptam. Elismérem. De hogy a másik is az ölembe hullott magától — arról nem tehetek. Az nem lopás. Az disznó. Nagy disznó!

— Hova való illetőségű maga, *Fridrik*?

— Nem tudom. Utójára a pozsonyi fogházba ültem.

— No, akkor az a maga illetőségi helye — mondta az elnök s kihirdette az ítéletet, amely három esztendőre börtönbe juttatja *Fridriket*.

TÁVIRATOK

Fordulat Transvaalban.

London, augusztus 27. A *Reuter*-ügynökség jelenti Geluksfarmból tegnapi kelettel: Polecarew tábornok szombaton, miután Belfastot megszállta, Dalnannta mellett találkozt az ellenség főcsapatával. Tüzérsége Belfastól keletre elpusztított egy sáncot. A boerok messzehordó ágyúikkal viszonozták a tüzelést. French tábornok Buller csapatának szárnyán áll, ahol élénk tüzérségi harc folyt. Az ellenség, úgy látszik, szívesen küzdeni akar a Geluksfarm és Mahadodorp között levő területért.

London, augusztus 27. Lord Roberts jelenti Belfastból 26-ikán éjjeli 11 órakor: A mai nap legnagyobb részén át köröskörül 30 mérföldnyi térségben nagy harcra voltunk bonyolítva. Buller parancsnoksága alatt Littleton hadosztálya két lovasdandárral Delamanutól keletre vonult előre. French tábornok két lovasdandárral észak felé nyomult előre, elhaladt Belfast nyugati része mellett és visszazsorította az ellenséget Lekenoldba a belfast-lüdenburgi országot mentén. Midőn French tábornok elérte Lekenoldot, Polecarew tábornok a gárdadandárral támogatására Belfastból előretett. Az ellenség, amely nyilván északról és keletről tetemes segédcsapatokat kapott, szívesen ellentállott. Három Long Tom-szerű ágyúja és azonkívül még számos tüzérségi volt az ütközésben. A felette heves tűz sötét éjszakáig tartott. Buller tábornok reméli, hogy negyven emberről többet nem veszített. A többi csapattehető részéről még nem jelentettek veszteségeket. A boerok határozott ellenállást fejtettek ki és számos ágyút gyűjtöttek össze. A terep felette nehéz; a boerok taktikájának kedvez ugyan, de az angol lovasdandó mozdulatai számára a talaj kedvezőtenél mint eddig bárhol.

London, augusztus 27. Mint a *Morning Post* Belfastból 25-ikéi kelettel jelenti: Lord Roberts e hó 25-én reggel közvetlen a megérkezés után földterít hadműveletet végzett a boerok hadállása körül, amely igen erős és átvonul a domblánc, 8000 yardnyira a vasuti állomástól. A boerok reggel Buller csapataira lövöldöztek, amelyek 7 mérföldnyire állanak délre, valamint Stephensonnak a legszélső balszárnyon álló eandára is. Az angol hadállás centrumára is lövöldöztek ágyúval; a tüzelést az angol tüzérség erősen viszonozta.

A lapok egy *presláriai* táviratot közölnek, amely szerint Lord Roberts proklamációt bocsátott ki, amelyben azt mondja, hogy valamennyi telektulajdonos, akinek telkén bányaművek vannak és azokat az angolok elfoglalták, akár jelen van, akár távol, köteles azokat a fizetéseket, amelyeket azelőtt a transvaali kormánynak tenni tartozott, a Roberts által kinevezett kincstári hivataloknak teljesíteni.

London, augusztus 27. A *Morning Post* transvaali haditudósítójának jelentése szerint Dél-Afrikában a legközelebb *döntő csatát* fognak vívni az angolok a boerokkal.

London, augusztus 27. Lord Roberts Belfastból jelenti mai kelettel: Az ellenség tegnap Vinburgot három oldalról támadta, de Bruce és Hamilton tábornokok visszaverték, nagy veszteséget okozva neki. Ugyanekkor *Olivier tábornokot három fával elfogták.*

London, augusztus 27. Lord Roberts jelenti, hogy Ridley ezredet, akit Vynburgnál 250 lovasal és 25 gyalogossal ezer boer két ágyúval megármadt és körülfalt, felszabadították. Ridley, ki harminc emberről többet veszített, jelenti, hogy Harrysmihnél 133 boer megadta magát.

Berlin, augusztus 27. Gróf Bülow államtitkár Berlinbe utazott.

Bukarest, augusztus 27. Károly román király és neje ma délután 2 órakor Sinaiából elutaztak Predeálra a miniszterek és a bukaresti rendőrök kísérik a királyi párt. Károly király Bécsen át, ahol egy napig időzik, *Itchbe megy*, míg a királyné egyenesen Neuwiedbe utazik.

A német birodalomgyűlés.

Berlin, augusztus 27. A *Nord. Allg. Ztg.* írja: A lapok egyre sürgetik a birodalomgyűlés egybehívását, olyanok is, amelyek júliusban elleneztek, pedig a helyzet ma is ugyanaz: ma is felesleges a parlamenti szünet megszakítása.

A szultán jubileuma.

Szofia, augusztus 27. *Ivancoff* miniszterelnök, *Paprikov* és *Radiszlavov* miniszterek, a kamara elnökei és a főváros polgármesterei szórak a szultán uralkodói jubileumára Konstantinápolyba mennek. Ugyanoda megy a fejedelem megbízásából több hadsegéd, valamint a Bulgáriában élő törökök küldöttsége a türök biztos vezetése alatt.

A óár utja.

Bécs, augusztus 27. A *cár utasodra vonatkozó* megállapodások párisi hírek szerint még nem véglegesek. Jól értesült körökben úgy tudják, hogy az utazási tervet főleg a *cárné befolyása* hátráltatja. A cárné a *monzai merénylet* miatt *egyáltalán ellenzi a cár párisi utasodát*. De a párisiak folytatják fáradozásukat és azt hiszik, hogy a cár végre mégis elhalsztja párisi látogatását. Az esetben a cár, aki előbb Kopenhágába utazik, utjában *Vilmos császárral* is találkozni. Párisból *Bécsbe*, onnan pedig *Bukarestbe* menne a cár, *de nem Magyarországban*, hanem Galicián és Bulgárián át, nehogy utazása alkalmat adjon a *magyarországi oláhoknak* tüntetésre.

A montenegrói fejedelem jubileuma.

Cettinje, augusztus 27. *Pedotti* tábornok ide érkezett, hogy *Miklós* fejedelemnek 10 éves uralkodásának jubileuma alkalmából az olasz király és királyné szerencsekívánatát átadja. A küldöttség, amelynek élén *Pedotti* áll, egyúttal notifikálni fogja *Miklós* fejedelemnek *Viktor Emánuel* király trónraléptét és át fogja adni *Danilo* trónörökösnek az Annunziata-rend jevényeit. A küldöttség ma délelőtt Niksicsebe ment, ahol a fejedelmi család tartózkodik.

A német nagykövet a szultánál.

Konstantinápoly, augusztus 27. *Báró Marschall* német nagykövetet a szultán tegnap a *Yildiz-palotában* tartott ebéd után *kihallgatás*on fogadta.

A belgrádi seprű.

Belgrád, augusztus 27. *Gája Jovan* volt minisztert szófai diplomácia ügynökké neveztek ki. *Pavlovics* Ivan eddigi diplomáciai ügynököt rendelkezési állapotba helyezték.

Fenyegető vasuti sztrájk.

London, augusztus 27. A legközelebbi hetekben aligha ki nem üt Angliában a *század legnagyobb sztrájkja*. Valamennyi vasuti alkalmazott abba akarja hagyni a munkát. A sztrájk oka a nagyobb vasutak által elhatározott bérleszállítás.

Nagy tűzvész.

Lemberg, augusztus 27. Uchnovban nagy tűzvész volt, amelynek mintegy ötszáz ház és gazdasági épület esett áldozatul. Többek közt porrá égett a törvénytörési épület, az adóhivatal, a jegyzői hivatal és a régi templom nevezetes tornya. Ezer lakos hajléktalanná lett.

Bresci díosdíté.

Róma, augusztus 27. A san-sebastiani római plébánost letartóztatták az Umberto király elleni merénylet díosdítésének vádjá alatt. A lapok szerint Bresci védője *Vermini* római ügyvéd, az anarkista párt tagja lesz.

Közgazdasági táviratok.

Miskolc, augusztus 27. A holnap megtartandó harmadik országos sörápa-vására máris mintegy 400 vagon árpa van bejelentve. Ausztriából is számos vevő jött.

Bécs, augusztus 27. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) A határidőszünet ma csendes forgalom mellett nagyon csendes volt és az irány se változott lényegesen. A gyengébb newyorki jegyzések csak annyiban befolyásolták az árfolyamokat, hogy buza, rozs és tengeri 3 fillérrel lemorzsolódtak, míg zab még 2 fillérrel emelkedett, repce pedig a múlt heti állását még tartotta.

Kütellet: Buza ősze 7.89, 7.90, 7.89, buza tavaszra 8.94, 8.95, 8.94, rozs ősze 7.40, 7.39, rozs tavaszra 7.76, zab ősze 5.62, tengeri szeptember-októberre 6.45, tengeri május-juniusra 5.19, 5.18 korona.

Egyébként jegyeztek: zab tavaszra 5.93, 5.94, tengeri július-augusztusra 6.55, 6.56, repce augusztus-szeptemberre 14.60, 14.70 korona.

Felmondatott 1000 mm. tengeri. A készárúpiacra buza és rozsban hiányzott a vásárlási kedv és majdnem teljes üzletlenség mellett a oikké irányja is gyengébb. Csendes volt árpa is. A zárlat kissé szilárdabb volt. Buza ősze 7.91, tavaszra 4.95, rozs tavaszra 7.77, zab ősze 5.65, tavaszra 5.95 korona.

New York, augusztus 27. (Terményfőzsde.) (Zárlat.) Gyapot: New Yorkban helyben 09.3/4. (09.3/4.) Szept.-re 8.58 (8.50). Novemberre 8.34. (8.24). New-Orleansban helyben 9.3/4. (9.3/4). — Petroleum Stand white New Yorkban 8.05. (8.05). Stand white Philadelphian 8.—. (8.—). Refined in Cases 9.35. (9.35). Credit Balances at Oil City 1.25. (1.25). — Zsír: Western steam 7.10. (7.15). Rohe és Brothers 7.35. (7.40). — Tengeri irányzata szilárd. Aug.-ra —. (—). Szeptemberre 44.3/4. (43.3/4). Okt.-re —. (—). —

Buza irányzata szilárd. Piros őszi helyben 80.3/4. (81.3/4). Aug.-ra —. (—). Szeptemberre 79.3/4. (79.3/4). Okt.-re 79.3/4. (80.3/4). Decemberre 81.3/4. (81.3/4). Gabona szállítási díja Liverpoolba 4.—. (3.9/4). — Kávé: fair Rio 7. sz. 8.1/2. (8.1/2). Szept.-re 7.45. (7.25). Novemberre 7.65. (7.50) — Liszt: Spring Wheat clears 2.85. (2.85). — Cukor: 4.1. (4.1/4). — On: 30.45 (30.30). — Réz: 16.66. (16.66). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, augusztus 27. (Terményfőzsde.) (Zárlat.) Buza irányzata szilárd. — Aug.-ra 74.3/4. (73.3/4). Szept.-re 74.3/4. (73.3/4). — Tengeri irányzata szilárd. Szept.-re 30.7/8. (33.7/8). — Zsír: Szept.-re 6.67. (6.75). Okt.-re 6.72. (6.80). — Szalonna short clear 7.55. (7.55). — Sertészsír: Augusztusra —. (—). Szept.-re 10.95. (11.05). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Nyiltér.

LEGKIVÁLÓBB HAZAI ÁSVÁNYVÍZEK
SZOLYVAI
BUHÁRZSÉBÉI
POLENAI

Megrendelhető az uradalmi ásványvízek bérletességénél Szolyván, Beromgye.

Budapesti főraktár: Kerepesi-ut 11. i.

Egy francia gyárosnak

az érdekelt szakkörökben szenzációt és egyúttal megdöbbentést keltő találmányának szabadalma Magyarország és Ausztria számára elad.

Arról van ugyanis szó, hogy p. o. egy 6 üléses automobil-kocsit, melynek előállítására költsége jelenleg 7500—8000 forintba kerül, a szabadalom tulajdonosa 2500 frtért képes előállítani.

A szabadalom ára 120,000 frank, mely árba a fentemlített 6 üléses automobil kocsit bele van értve és a melyet a komoly ajánlkozók kipróbálhatnak.

„Francia” jellegével ellátott ajánlatokat a lap kiadóhivatala továbbít.

„ESZKULAP”
„De Dion-Bouton” motoros automobil kocsit
Oránkénti 8 krajcár benzin-szükséglet.

A legeszményibb automobil kocsit, a legtekélyesebb és legegyszerűbb gépezettel. Súlyja 240 kiló.

2 1/4 lóerejű. Vízihűtő készülékkel. A kocsit minden gépzési ismeret nélkül is kezelhető s egy órai gyakorlat után a gépkezelés föltétlenül elsajátítható.

A kocsin két, szükség esetén még egy harmadik, gyermekülés is van. Acél csövekből, ruganyokból van föltépítve s kerekai kitűnő pneumatikon járnak. Óránkénti sebessége harminc-harmincöt kilométer és magaslatokra is fölvezethető. Homokos vagy sáros utakon egyaránt működik.

Július 4-én az „Eszkulap” automobil a Criterium du Sudi nagy versenyben első díjat nyerte el, miután a kitűzött 100 kilométeres útról Camus vezetése alatt 1 óra 58 perc alatt mint első érkezett be.

Továbbá a Páris-Rouen közti 240 kilométeres versenyen ez az automobil kocsit érkezett be elsőnek. Menetideje: 7:20 perc. A Bordeaux-Périgeux-Bordeaux 260 kilométeres uton második. Menetideje: 5:10 perc.

A párisi, londoni, berlini, lipsei, lyoni, bairni kiállításokon nagy feltűnést keltett s a legutóbbi hamburgi kiállításon az első díjat nyerte!

Aranyérem! Diszoklevél! Érdemkereszt!

Dövebb felvilágosítást ár- és fizetési módokatokról a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában

VIII. József-körút 18. Hartmann József úrnál. Képes árjegyzékeket különböző nagyságu- és áru kocsikról ingyen és bérmentve.

(Az a rovat alatt közöltékeknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

KÜLÖNFELÉK.

Hány évig tart...

Öregapám mond meg nekem.
Hány évig tart a szerelem?
— Harminc évig, negyven évig...
Öreganyám szól: — Mindéig.

Gárdonyi Géza.

† XV. Károly és a halálaitélt. Svédországban az utóbbi hónapokban sok embert itéltek halálra, s a király jóvá is hagyta az ítéleteket. Az elítéltek között van Nordlund, az a képtelen szörnyeteg is, aki néhány hónappal ezelőtt a Nälär-tavon olyan rémes éjszakát csinált. És ámhár hat embert megölt, azonkívül még egy csomó utast megsebesített, éppenséggel nem nyugszik bele abba, hogy törvény szerint megtorlást vesz magának rajta az emberi igazságszolgáltatás. A fogságban két órát megtámadott, egyre dühöng és nagy hangon híreskedik, hogy nehezen jutnak majd a fejéhez. Ezekkel az esetekkel kapcsolatban C. F. Riderstad, ismert nevű svéd író „Följegyzések és visszaemlékezések” című munkájából említi meg a következő reminiscenciát. Az 1861-ik esztendő egyik napján Stockholmban egy boltnak megölték az öreg tulajdonosnót. A gyilkos csakhamar kézre került, be is vallotta a bűnét, halálra is ítélték csakhamar. Az elítélt a királyi gárdában is szolgált. Amikor az ítélet megtudta, dühöngeni kezdett a börtönben. A fogház papja hiába vigasztalta, hiába kérte az utolsó szentségek fölvetelére, hallani sem akart róla s égre földre esküdözött, hogy őt nem lehet kivégezni, mert a király neki megkegyelmezett. Az ítélet végrehajtását nap-nap után halogatták s a dologról a király is értesült. XV. Károly ekkor rendkívüli dologra határozta el magát. Elment a fogházba, odavezetette magát az elítélt cellájába és így szólit hozzá:

— Ugy-e ismeresz?
— Igen! — felelte a gyilkos.
— Azt mondd, hogy megkegyelmeztem neked?
— Igen.

— Tévedsz! nem érdemled meg a kegyelmet, meg kell halnod. Azt mondták nekem, hogy nem akarod meghalogni a fogház tisztelődjét és hogy dühöngsz. Csak nem vagy gyáva? Hát e felejtetted, hogy katona is voltál? Meg kell tudnod halni s utolsó órádban nem válhatsz becselenné. Isten áldjon meg!

Az elítélt ettől a perőtől egészen megváltozott s másnap nyugodtan engedte, hogy kivégezzék.

† Sardou levele Edmond Faryhoz. Victorien Sardouval megjárta egyike azoknak az irodalmi vál-

lalkozóknak, akik ugynevezett körkérdésekkel akar-
nak ingyen kézírathoz jutni. Edmond Farynak Marly-
le Roiból, ahol nyaral, ezt a levelet írta Sardou arra
a kérdésre, hogy milyen lesz a huszadik század
színháza:

Tisztelt uram! Kivonom és mindig ki is fo-
gom vonni magamat az ilyen körkérdések alól,
amelyek úgy látnak, csak annak hoznak hasznot,
akik a kérdést fölvetik. A színház jövőjéről
semmit sem tudok. Semmi esetre sem lesz pisz-
kosabb, mint a jelene. De ha többet is tudnék
felőle, még akkor sem tartanám szükségesnek,
hogy el is mondjam. Fogadja tisztelt uram szí-
ves üdvözlömetet és sajnálatom kifejezését és
bocsásán meg.

† A kínai posta. Az orosz posta már hussz
kínai városban működik. A Kiachiától Tiencinig
Urgan, Kaiganon és Pekingen át vezető postai út,
valamint az ezen uton levő postahivatalok orosz el-
lenőrzés alatt vannak. A Pekinggel és Tiencinnel
Mongolországon át való postai közlekedés fönntartása
az orosz posta- és táviróigazgatóságnak évenként öt-
venezer frankjába kerül. A posta, amely csak levele-
ket és újságokat visz, Kiacha és Tiencin között
négyezer közlekedik havonként, a postacsomagok
szállítására csak egy járat van. Nemosak Orosz-
szág, de más európai országok is ezt a postai utat
használják a Kínával való levelezésre. Oroszország-
nak Sanghaiban, Csifuban, Hangkokban, Csugorszak-
ban és Kuldeában is vannak postahivatalai. Ujabbán
a kwantungi félsziget okkupálása következtében Port-
Arthurban és Talienvanban is állítottak föl postahivatalok.
Barmely kínai orosz postahivaltól
Oroszországba küldött levél bélyegilletéke, súlyegy-
ség szerint csak hét kopek, vagyis ugyananyi, mint
Oroszországban.

† Jip, a kolduló kutyja. New York legneve-
zetesebb kutyája Jip. Mindenki ismeri. Koldul, de
nem magának. Hátán egy kis gyűjtőszekrényke van
ezzel a felirással:

Adjatok valamit a gyer-
mekkórász szegény kis betegci
szédmára.

Az elegáns részeken jár Jip és nagyon ered-
ményes a koldulása. Hét esztendő kolduló pályáján
azonban a minap volt a legnagyobb sikere. Egy hét
alatt huszonezer dollárt gyűjtött. A bankban, ahová
a pénzt elvitte, ugyancsak megdicsérték. Nem gyöz-
ték simogatni a bank emberei, amíg a pénztáros a
nyugtalanítványt kiállította és a szekrénykébe be nem
zárt. Jip aztán vigan csaholva sietett a kórházba.
Minden hét végén tudniillik a bankba visai Jip az
összekoldult pénzt.

† A gummi vízhatlansága. Látszólag kétség-
telennek látszik, hogy a gummi nem bocsátja át ma-
gán a vizet, pedig csak a vulkanizált gumminak van
meg ez a tulajdonsága. A fekete vulkanizálatlan
gummi nem vízhatlan. Csakis a vulkanizálás után
lesz az, ha tudniillik a nyers gummihoz kenet
adnak hozzá, a melegítés által pedig, amely a vul-
kanizáláshoz szükséges, azt érik el, hogy a gummi-
ból a már fölvet viz eltávozik. Ha két hozzáadás
nélkül melegítik csak a gummit, akkor csakhamar
ismét fölvesz magába vizet és pedig jelentékeny
mennyiségben. Így megmelegített gummilemezek a
kihűlésük után harmincöt percentjének megfelelő
súlyú vizet szívtak magukba.

† Katedrai bölcsések. Galetti, a németek
hírnevű történetírója, tudvalevőleg mintaképe volt
a professzori szórakozottságnak. Egyik tanítványa,
Porthey, össze is gyűjtötte Galettiana cím alatt az
6 kalhedrai olaszait. A professzor születésének
százötvenedik évfordulója alkalmából most fölleveni-
tenek egy csomót ezekből a mulatságos eltévelyedé-
sekből. Ime néhány:

Ami a hold színét illeti, az elég nagy. —
Achilles idejében a görögöknek nem volt más köny-
vük Homerosnál. — Nagy Sándor volt meg egyszer
Ázsiát is meghódítaná, ha már legközelebb nem halna
meg. — Servius Rómába jött és ugyanott megszüle-
tett. — Varus volt az egyetlen római hadvezér, aki-
nek sikerült megveretnie magát a németekkel. —
Igen, csak a Vezuvur kell gondolni, hogy tudjuk,
mikor élt Plinius. — A cimberok és teutonok tulaj-
donképpen egymástól származnak. — Fernandonak
az is sikerült, hogy spanyol király legyen, mi több,
nem lett az. — Stuart Mária kivégzése után Erssé-
bet megjelent a parlamentben, egyik kezében seb-
kendőjével, a másikban könnyeivel. — Newtonról
csak annyit kell mondanom, hogy meghalt. — Wel-
lington Portugáliában egy ezüst edényt vásárolt
tizenkétezer tallérért, pedig ezért a pénzért másutt
egy arany-ezüst edényt kaphatott volna. — A liposai
csata után gazdátlanul láttak száguldozni olyan lova-
kat is, amelyeknek három, négy, sőt több lábát is
ellőtték.

† Aminek a vége jó. Rosalie Cranier szomor-
való fiatal özvegy, akinek Bellevalben, Páris egyik
városrészében üzlete van, a minap reggel éppen ab-
ban a pillanatban lépett be a boltjába, amikor so-
gédje, Xavier Pichon a pénzes fiók egész tartalmát a
zsebébe dugdosta. Az ifjú özvegy a kifelé menekülő
segéd után rohant és bele sikított az utcába:

— Fogják meg!

A segéd addig futott, amíg csak bele nem sza-
ladt két rendőrbé. Ezek aztán elfogták. A következő
jelenetnek a színhelye már a rendőrség egyik hiva-
talszobája volt. Ott a tolvaj könnyek közt ismerte be

REGENY.

A rádza nyaklánc

— REGENY —

Írta: RUDYARD KIPLING

(40)

Dhungat Rai, akit lassankint valami ké-
nyelmetlen érzés fogott el, sietve buzgókodott,
hogy vendégét egy keskeny lépcsőn vezesse fel,
mignem az ajtóhoz érték, ahonnan a feltámadó
élet jankáltsái hangzottak ki. Ketty szörnyü-
ködve tépte fel az ajtót. Ez volt a betegágyasok
tulajdonképpen való osztálya és az ápolónő éppen
azzal foglalkozott, hogy két istenségnek agyagból
és tehénganajból formált alakját gyűszűvirág-
gal hintse be. Mind az ablak erősen be volt zárva,
a falnak minden legkisebb repedése, ahol egy
kis levegő fuvalom szűrődhetett volna be, alapo-
san be volt tömve, az egyik sarokban „a szüle-
tés lángja” lobogott, amelynek füstje, hősege erő-
sen megcsapta Kettyt.

Hogy mi történt közte és a falujában
annyira nagyrabecsült asszonyság között, senki
meg nem tudta. Az új „doktor” felőre hosszát
maradt a szobában, az okos asszonyság azonban
már jóval előbb távozott és pedig halkan nyö-
szörgöve és megtépzott hajjal.

Ezzel a helyiséggel megismerkedvén, Ketty
mindenre el volt már készülvé, még az orvossá-
gok képtelen állapotára is a patikában, ahol a
mozsarat sohasem tisztogatták és az orvosságo-
kat úgy készítették, ahogy soha orvos még elő
nem írta; rendszeren az adagok dupláját vették.
Kedvetlenül és reményét vesztetten vezetette
magát egyik mooskos, szelözetlen és homályos
szobából a másikba. A betegek bármikor fogad-
hatták akárhány látogatójukat és mind azt az enni-
és innivalót elpusztíthaták, amivel oktan

jóságból elhalmozták őket. Ha meghalt valaki, a
gyászolók körülállották a rozoga ágyat és ja-
nyogásban törtek ki, azután az egészen mezitelen
holttestet frült üvöltözéssel a betegek ágyai kö-
zött, az udvaron át a városba vitték. Hogy mi-
csoda fertőző anyagot hureoltak el ezenközben
vele, az ugyan nem aggasztott senkit sem.

Még amíg a beteg élt, sem gondoltak el-
különítésre fertőző betegség esetén. Gyermekek,
akiknek a szemét operálták, ott játszadoztak ked-
vükre látogatóikkal a differitiszos betegek ágyai
között. Csak egy dologban volt az orvos erős, de
abban aztán nagyon. Nagy sikerrel kezelte azt a
nyilván gyakori bajt, amelyet „ágyékmárásnak”
vezetnek be a naplójába. A favágókat és a há-
zálókat, akik arra voltak utalva, hogy Gokral
Seetarun állam magányos utait járják, gyakran
támadták meg tigrisek és ilyen esetekben a
doktor sutba dobva az egész angol orvoslást, ősi
„házi szerekre” tért vissza, amelyeknek különö-
sen azon a vidéken nagy volt a tekintélye, s
ezekkel csudákat mivelt. Annál is inkább szükség
volt tehát felvilágosítani őt arról, hogy az állami
kórházban ezentul csak egy akarat lesz uralkodó,
hogy Ketty Sheriff kasszony parancsait mulha-
talanul és pontosan kell teljesíteni.

Az a körülmény, hogy Ketty a kórházban
a nőket is a keze alá vette, még inkább vissza-
tartotta a beleszólástól Dhungat Raitól, különben
is már néhány reformtörvényt és újraszervező
mozgalmat megélt és munkátlanságával és sima-
nyelvűségével meg is bénított ő már hivatalosko-
dása alatt és így remélhette, hogy az új válto-
zás is majd csak jóra fordul! Bőkölt, hajlongott,
Kettynek mindenben igazat adott, szemrehányá-
sait jámborul fogadta és mindig csak az ő egyetlen
mentségét hajtogatta:

— Kórház államtól csak százötven rupiát
kap... ennyi pénzért hogy hogy hozatni esz-
közők Kalkuttából, hosszu utról?

— Ezt a megrendelést én fizetem — jelen-
tette ki Ketty, aki a hivatalos helyiségnek hasz-
nált fürdőszoba poleán a nélkülözhetetlen patika-

és közőszereket irtak össze — és mindazt,
amit még szükségesnek tartok, a magam költsé-
gén szerez meg.

— De megrendelések hivatalosan rajtam át
megtörténnek — szólalt fel Dhungat Rai, fejét
oldalt hajtva.

Ketty, mivel fölőleges nehézségeket nem
akart okozni, ebben teljesítette az orvos akaratát.
Szemben azokkal a nyomorultakkal, akik önzet-
lenül és ápolatlanul, egészen ennek az embernek
a kénye-kedvére kiszolgáltatta, ott heverték a
párzatos szobákban, nem lehetett külső elő-
nyökért vitálni.

— Hogyne, magától értetődik — mondotta
tehát határozottan és az orvos, amikor a meg-
rendelés anyagát és költségét átnézte, úgy gon-
dolta, hogy ilyen körülmények között sok mind-
ent eltűrhet.

Három órai ott időzés után Ketty távozott
a kórházból a fáradtságtól, éhségtől és lelki fá-
dalomtól csaknem összeroskadva.

TIZENEGYEDIK FEJEZET.

Tarvin a maharádzsát, aki reggeli opium-
adagját még nem vette be, nagy levertségben
találta. Szándékaitól egészen eltelve, a topázi
ember fűrkészve nézte az indiai uralkodót és a
maharádzsa első szava alkalmat adott neki arra,
amit akart.

— Mért jött ide? — kérdezte a maha-
rádzsa.

— Rhatoreba? — kérdezte erre Tarvin olyan
mosolyval, amely a szemhatár egész végtelen-
ségét magában foglalja.

— Igen, Rhatoreba — dörmögte a rossz-
kedvű uralkodó. — A miniszter azt mondja, hogy
ön semmiféle kormányának sem megbízottja és
csak azért jött, hogy mindentelét összeírjon és
hazudjék rólnuk. Mért jött ide?

— Azért jöttem, hogy az önök folyóját fel-
ássa. Arany van benne — felelte Tarvin
nyugodtan.

(Folytatás következik.)

Berlin, augusztus 27. (A Budapesti Napló tudósítójának átirata.) Esti forgalom. Négy százalékos magyar aranyjárdék 96.—, Magyar koronajárdék 90.40. Osztrák hiteltársaság 205.20. Osztrák-magyar államvasút 137.40. Dél-vasút 25.25. Északnyugati vasút 216.55. Elhívóügyi vasút —, Orosz bankjegyek készpénz —, Buschtiehradi —, Orosz bankjegyek —, (Ultimo.) Lombard —.

Hamburg, augusztus 27. (Zárlat.) 4 3/4% esztíjárdék 96.80. 1890. sorozat 183.70. Dél-vasút 25.20. 4% osztrák aranyjárdék 98.40. Osztrák hiteltársaság 205.20. Osztrák-magyar államvasút 137.10. Olasz járdék —, 4% magyar aranyjárdék 96.30. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, augusztus 27. (Zárlat.) 4 2/3% papírjárdék —, 4% osztrák aranyjárdék 98.60. Magyar korona-járdék 90.40. Osztrák-magyar bank 121.20. Dél-vasút 25.30. Elhívóügyi vasút —, Londoni váltótár 204.57. Bécsi bankgyűléslet 123.—, Villamos részvény 126.—, 8%-os magyar aranykölcsön 77.20. 4 2/3% osztíjárdék 96.55. 4% magyar aranyjárdék 98.05. Osztrák hiteltársaság 205.20. Osztrák-magyar államvasút 137.40. Északny. vasút —, Bécsi váltótár 84.45. Párizsi váltótár 813.16. Unionbank —, Alpisi bányarészvény 224.—, Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, augusztus 27. (A Budapesti Napló tudósítójának átirata.) Arólyamok januárja. Esti forgalom. Osztrák hiteltársaság 205.25. Osztrák-magyar államvasút —, Dél-vasút —, Osztrák aranyjárdék —, Olasz járdék 94.60. Laura-kohó —, Harpeni —, Discout 175.03 Alpisi —, Bécsi bankgyűléslet —, Az irányzat szilárd.

Páris, augusztus 27. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút 690.—, 4% osztrák aranyjárdék 100.—, Osztrák-Länderbank —, 3% francia járdék 100.82. Ottomanbani 533.—, 2 1/2% francia járdék 102.35. Alpisi bányarészvény —, Dél-vasút 133.—, 4% magyar aranyjárdék 96.75. Párizsi bank részvény 112.2. Olasz járdék 93.45. Francia törleszt. járdék 99.97. Osztrák földhiteltársaság részvény —, Török dohányrészvény 315.—, Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 27. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hísi sertések ára: I. A) Magyar első örendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) —, 5 fillérig. Öreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) —, krajczárig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 96—97 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm felüli súlyban) 96—98 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 96—98 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) —, krajczárig. Közép (páronként

240—280 kilogramm súlyban —, krajczárig. — Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) —, krajczárig. — III. Romániaiak: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) —, —, fillérig. — Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) —, —, fillérig. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) —, fillérig. — IV. Romániai eredeti (Stahel). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) —, fillérig. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) —, krajczárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 96—97 fillérig. — Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 95—96 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 95—96 fillérig. Sertés-és-íz száma: 1900. aug. hó 25. napján volt készlet 88.899 darab, 1900. augusztus 26. napján felhajtott 863 darab, 1900. augusztus 28. napján elszállított 573 darab, 1900. aug. hó 27. napjára maradt készleten 39.189 darab.

Napirend.

Napló. Kedd, augusztus 28. — Római katolikus: Agoston ea. — Protestáns: Agoston. — Görög-ortodox: augusztus 15.) Nagy Boldogasszony. — Zsidó: Elul 3. — Nap két 4 óra 58 perccel. — Nyugszik 6 óra 30 perccel. — A hold két 3 óra 20 perccel reggel. — Nyugszik 7 óra 23 perccel este.

A földművelésügyi miniszter fogad délután 5 órakor. Nemzeti múzeum. Régiségár nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. — Többi tárak 1 korona belépődíj mellett meglátogathatók. Magyar Kereskedelmi Múzeum a városligeti iparcarnokban nyitva d. e. 9 órától 2-ig. Technologiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig, délután 3 órától 5-ig. Iparművészeti Múzeum nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva délelőtt 9—1 óráig. Mezőgazdasági múzeum (Kerepesi-ut 72.) nyitva d. e. 9—1 óráig. Földtani múzeum (Stófia-ut 14.) nyitva délelőtt 10—1 óráig. Belépődíj 1 korona. Nyilvános könyvtárak sára. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tudakozó-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-ut 22. szám alatt. Hivatalos órák délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállításai, a Keleti mintárai és kereskedelmörtöneti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés árulást az eszközök) a városligeti iparcarnokban nyitva: délelőtt

9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külhölde (kirendeltségek központi üzletvezetősége Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körut 27. száma alatt.

Időjelzés.
— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. — Budapest, augusztus 27.

Ugy az északnyugati maximum, mint a délnyugati minimum bejelöl nyomultak a kontinensre és egyidejűleg az észak-országi depresszió kelet felé toltódott. A régi délkeleti maximum mindinkább gyengült.

Az ide Észak-Oroszországban, a német tengerparton, de különösen Franciaországban nagymértékben esős. Hazánkban csupán az északi határmegyékben jelentenek zivataros időket. Az ide túlnyomóan felhőtlen és a hőmérséklet a normálisnál magasabb.

Küldés: Meleg idő várható az ország nyugati részén zivataros esőkkel.

Vízállás.

aug. 27. mérés	aug. 27. mérés
Inn Schling 1.66 2.10	Tisza M-Széctet 0.86 0.58
Duna Passau 2.35 2.16	Tekesvá 0.06 0.00
Lina 0.40 0.27	V-Nemény 0.55 0.58
Bécs 0.12 0.28	Tokai 0.41 0.48
Pozsony 1.80 1.74	Tisza-Füed 0.11 0.20
Komárom 2.39 2.30	Szolnok 0.10 0.17
Budapest 2.95 1.84	Csongrád 0.16 0.16
Paks 1.68 1.84	Szeged 0.14 0.44
Mohács 2.52 2.43	Törebécs 0.37 1.10
Gombos 3.12 3.44	Titell 2.57 2.71
Ujvidék 2.77 2.86	Ondova Bártis 0.49 0.46
Paneova 2.48 2.58	Polya Hód 1.11 1.11
Órosva 3.— 3.11	Budrog Zemplén 0.53 0.53
Magyarfalva 4.29 4.14	Sapó Zala 1.03 1.00
Vág Zala 0.46 0.48	Herrnd H-Némot 0.20 1.32
Zelenon 0.45 0.46	Margit Margit 0.22 0.24
Eszéred 0.54 0.45	Berettyó R-Ütál 0.31 0.36
Sz.-Gézhárd 0.14 0.29	Gerecs 0.— 0.—
Bárvar 0.16 0.18	Körös K-Nyirad 0.13 0.10
Győr 2.41 2.26	Békéscs 0.28 0.33
Pethény 1.15 1.50	Tenkse 0.15 0.15
Zákány 0.32 0.30	Garanome 0.26 0.26
Bács 0.24 0.28	Rorosien 0.14 0.10
Békéscs 0.21 0.30	Bakcs 0.24 0.18
M-Szerdah 0.30 0.30	Gyoma 0.02 0.02
Zágráb 0.51 0.41	Gy-Fehérvár 0.50 0.—
Szatmár 0.41 0.39	Háros Branyicska 0.23 0.14
Mitrovics 0.— 0.18	Sobornik 0.— 0.—
Deés 0.31 0.30	Arad 0.19 0.14
Székely 0.34 0.29	Mác 1.84 1.80
Kraanc N-Wallény 0.— 0.—	K-Székely 1.02 1.13
Latorca Munkos 0.06 0.06	Kisvárd 0.22 0.33
Laborca Homonna 0.— 0.40	Bécsvárd 0.16 0.18
Ungvár 0.— 0.—	Bécsvárd 0.41 0.33

ajánl NEUMANN M., Muzeum-körut 1. sz. célszerű és izléses gyermek- és fiúruhákat. A cégnek elismert elve: legolcsóbb és szabott árák. Arad, Debrecen, Fiume, Kolozsvár, Kassa, Győr, Pozsony, Temesvár, Belgrád, Szófia, Zágráb.

Titkos betegségek szakorvosa Dr. CZINCZÁR J. egyetem. orvosudor. Nemű betegségeket agymint huzgesólyást, hólyag- és vizeleli bajokat, bujakóros sebeket, syphilit, önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmákosabb bőrbetegségeket és szépséghibákat, továbbá Nemű gyengeségi állapotokat (impotencia) meglopó biztos eredményrel gyorsan a legújabb módon. Rendelő-intézet: Budapest, VII. Kerepesi-ut 14. sz. I. e. Rendelés: délelőtt 10—1-ig, délután 3—8-ig. Külön vártermek. Külön be- és kijárak. Lovalkozók részére alkalmas.

A Budapesti kereskedelmi testülettől fenntartott Budapesti Kereskedelmi Akadémia 1900/1901. évben negyvenegyedik évfolyamát nyitja meg. Uj szervezete szerint az intézet két tagozatra oszlik: a) A Budapesti Kereskedelmi Akadémia felső kereskedelmi iskolájára, melybe a beiratások az V. ker. Alkotmány-utca 11. sz. a. levő iskolai épületben f. 6. szeptember 1-től 5-ig naponként a délelőtti órákban tartanak. b) A Budapesti Kereskedelmi Akadémia akadémiál tanfolyamára, melybe a hallgatók ugyanott szeptember 10-től 12-ig iratnak be. Az intézet szervezetét, főlvételi főlvetéleit, alapítványi és tandíjmentes helyeit, ösztöndíjait stb. tárgyaló tudósításokat kívánatra mindenkinék megküldi a Budapesti Kereskedelmi Akadémia igazgatósága (V., Alkotmány-utca 11.)

PAPIR KARPIT GYARI RAKTAR VII., Erzsébet-körut 23. Zimmermann Bernát festő és mázoló Budapest, VII. Almásy-tér 16. Magyar, francia, angol és német papirkárpitok saját raktára • legnagyobb és legmodernebb választékban. •

BUTOR eladás 3000 órák, modern facon és jó minőségben. Nagy raktár állásból a képzett csukásokban, a leggyorsabbított a legfinomabb minőségű, ugyancsak accessoi., barokk., angol s német stílusban. Eladunk 1 matt, faragott hálszoba-bereendezést — 95 ftt és feljebb 1 ebédelt, mely egy matt faragott kredencből 1 kihúzó-asztal, 6 székre, 1 díván, 1 consol, 1 tükörből áll — 125 — 1 szalon-garnitúra francia szövettel — 140 — 1 otomán — 100 — 1 íróasztal — 80 — 1 kávéasztal — 60 — 1 díván boureth-szövettel — 28 — 1 magas ebédsz-ágy — 28 — 1 íróasztal — 35 — 1 kihúzó-asztal, matt — 13 — 1 ágy — 12 — 1 székeságy, 3 ajlós — 18 — 1 consol-tükör — 30 — A legújabb dréjnyek, több mint 350 képpel, 25 krnak Bélygben való behittésben elismert franco kullétek. Varga Mihály és Társai magyar butoripar-társaság Budapest, IV., Koronahéreg-utca 2. sz., Kigyó-tér sarkán

Századvégi asszonyok. Rögény 1 kbt. Inokai Pál-tól. Előbb 2 kor. most 60 fillér. Megrendelhető a kiadói hivatalban.

Titkos betegségek ellen 25 évi, részben katonakorvosi (a bécsi és budapesti katonakorházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmélegebben ajánlható DR. KAJDACSY, v. cs. és k. ezredveres. Electrotherapiai rendelő intézete Budapest, Váci-körut 4. sz. I. em. A legelhangyaltabb huzgesólyásokat, leggyorsabb huzghólygabajokat, bujakóros sebeket, syphilit, az önfertőzés után utóbjait Elgyengült férfierőt az orvosi világ által legújában sikerre jert korait és hatásában páratlan olyanira Electro-Massage vagy Psychrophor által, magóniéseket, nőknél fehérólyást befőzés-kondezés nélkül, a legmákosabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori hünnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött háterginabajokat gygyírít a legújabb gygyymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig Nőknek egy mint férfiaknak külön be- és kijárak. Külön vártermek. Levelekre díjtalanul azonnal választottat; esetleg gygyyszorokról is gondoskodik lesz.

CRÈME DE FANCHON 4.3 sziv véd. Magyar. Rögűtő, ázózó és szájpolvó arckrém. Legjobb és világosít. Astalozós! Zsírmentes! Kie. egy 1. e. egy 1. e. Fásst 1. e. JÚRITS gygyymód. Budapest, Kerepesi-ut 14. Vektor 23 oldal. Köhögő beküldése való franko.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Nyári szünet.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

VISSZINHÁZ.

Nyári szünet.

NÉPSZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Kedd, 1900. augusztus hó 28-án.

Névtelen levelek.

Bohózat 3 felvonásban. Irtá Maurice Desvallières és Antony Mars. Fordította Fái J. Béla.

Személyek:

Lacrousette	Ráthonyi	Ribandet	Giréth
Marcelino	Aranyossy	Seraphin	Füredi
Leperehois	Boross	Piganiol	Szilágyi
Leperehoisné	Láng E.	Capuron	Mátrai

Kedzete 7 1/2 óraker.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kedd, 1900. augusztus hó 28-án.

Páris 1900-ban.

Irtá Salamon Ödön.

Kedzete 7 1/2 óraker.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

(Budán, a Krisztinavárosban.)

Kedd, 1900. augusztus hó 28-án.

Felfordult világ.

Fantasztikus operette 3 felvonásban. Irták Blum és Toché, fordították Makai és Molnár. Zenéjét szerzette Serpette. Kedzete 7 óraker

VÁROSLIGETI SZINKÓR.

Kedd, 1900. augusztus hó 28-án.

Feld Irén, Németh József és Gyöngyi Izso vendég-felőléttel.

A kolduló barát

és a megvadult szabó. Vig életpéldák, kópéjáték 4 felvonásban. Irtá Costa Károly. Fordította Csérgő Hugó. Kedzete 7 1/2 óraker.

NÉMETALFÖLDI KIRALYI

CARRÉ-CIRKUSZ

Carré Miksa igazgató.

Ma kedden, augusztus 28-án, este 7 1/2 óraker nagy disz jutalom előadás az itt oly megkedvelt nagyszerű iskolavárnó Carré Katica k. a. tiszteletére, valamint fellép Mr. Jules Seeth a világhírű

oroszlán-idomító

20 az 5 kizárólag him oroszlánval, 20 a melyeket Menelik abesszinai király ajándékozott. Azonkívül fellépnek az összes művészek és művésznők. Felmelt helyárak: Egy páholy 4 személyre 10 frt; egy páholyülés 2.50; egy zártkör vagy tribün-ülés 2 frt; I. hely 1.20, II. hely 80 kr., karzati állóhely 40 kr. Szerdán, szeptember 12-én visszavonhatatlan utolsó előadás.

FOLIES CAPRICE.

9 óraker Ma 9 óraker Der Hausjude. 10 óraker 10 óraker Szencziacs újonság! Ügyvédek alkonya. Eredeti magyar bohózat. Irtá egy ősjogász. Rendező: Rott Sándor. 11 óraker 11 óraker Hotel Narrenhaus. Bohózat. Irtá: LEITNER H.

Stern, Merkel és társai

Budapest, VI., Szerencsen-utca 35. sz.

Bronz csillár-gyár

légszesz és villamvilágításhoz.

Templomcsillárok minden stílusban. Dus raktár a LEGOLCSÓBB GYÁRI ÁRAK mellett. — Villamos világítási berendezések és villamos erőátvitel.

Katalógus és költségvetés díjtalan.

Édes csemegé-szóló

direkte szatymazi telepem-ről szállítva, keverve a leg-finomabb fajokat, 5 kilós postakosár bérmentve bár-hova 2 frt 36 kr. Ugyzsin-tén 1 postakosár gellért-hegyi őszibarack 3 frt 60 kr. 1 postakosárídeai zöld füge 2 frt 20 kr. — Rendelmények a jól megérkezésetért garancia mellett szállítanak, mivel telepe-men arra szakavatott embe-rek csomagolnak. — Rendelmények budapesti központba intézendők.

FROMMER ELEMÉR

kiáll. kitüntetett csemegéüzlete Budapest, Váci-körút 24. sz.

Iskola hegedűk.

3, 4, 5, 6 frts feljebb, teljesen felszerelve (tokkal, vonóval és gyantával együtt) 7, 8, 9, 10 frt s feljebb. Hegedűiskolák 1 frt 50 krtól felj. 3 frt, valamint az összes iskolai és zenekari hangszerek, ugyzsin-tén harmoniumok iskolai használatra a leg-jutányosabban szerozhe-ték be:

Sternberg Ármia és Testv. cs. és kir. udvari hangszer-gyár, BUDAPEST, Kerepest-ut 36. szám. Külön zongoratermek Kosuth Lajos-u. 22., (Károly-körút sarkán) Zenepalota. Képes árjegyzék ingyen, de megnevezendő, hogy miféle hangszerről kíván-tatik árjegyzék.

Tüzmentes pénzszekrényeket, kasszát, villamos vészjelző pénzszekrényeket, páncélszekrényeket és másolópreseket legjobb kiviteiben és legelőcsöbben szállít

HESKY TESTVEREK cs. és kir. szabad. hazai pénzszekrénygyára Budapest, VI., Szabolcs-u. 4.

Erdély részére főraktár: REMENYIK VIKTOR vas-nagykereskedés — Kolozsvár.

SOMOSSY MULATÓ

Albrecht Ferenc, igazgató. CONTINENTAL

Vendégszereplő összjáték. Ma este 8 óraker szenzációs előadás.

Pompás kiállítás és díszletek. Fantasztikus látványosságok óriási műsora.

NASCHITZ-INTÉZET

Budapest, Andrassy-ut 34. szám. 6 osztályu nyilv. felsőbb leányiskola

nyilv. minta elemi iskola, Államilag érvényes bizonyítványok, országos hírv internatus.

izr. hitoktatás és szombatonként istentisztelet. Előjegyzések és beiratások naponta az igazgatóságnál Budapest, Andrassy-ut 34.

Hetedik évfolyam. * Hetedik évfolyam.

Beiratások Somogyi Mór tanár

államilag képestitett okleveles zenetanár, zongoraművész igazgatása alatt álló magánzenei konzervatóriumokban

Erzsébet-körút 44. és Károly-körút 2. zongora, ének, hegedű és az összes tanszakokra auguszt. 22-től naponta 10—1 és 3—6-gig mindet intézet helyiségében eszközöltetnek.

Tandij: zongorára, vonós és fúvós hangszerekre havi 10 kor. a felsőbb osztályokban havi 14 kor., énekre havi 20 kor.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb P A P I A N P A P I A N P A P I A N

1 főszelelható vashágy 1 scél sodrony ágybetét 4. — 3 db kivethető matrác 10. — 1 tengerről matrác 4.50 1 db rouge paplan 1.80 1 Atrique matrác 6.50 1 db rouge paplan prima 2.30 1 kőszőr matrác 12. — 1 db satin cachmir paplan 4.50 1 ruganyos ágybetét... 12. — 1 db atlasz cachmir paplan 2.80 1 nagy szoba szőnyeg... 2.50 1 db atlasz selyem paplan 8. — Fűtő szőnyeg 25 krtól feljebb 1 db lodros atlasz selyem paplan — — — 12. — 1 ablak Kungó 6.50 1 db jó vaszon ágy lepedő 1.30 1 sztergerajzolt függöny... 1.50 1 db jó paplan 2. — 1 tartó 1.50 1 db linael ágy pokróc 1.80 1 ablak csipke függöny... 2.50 1 db gyapjú ágy pokróc 4.50 1 bouret ágyterítő... 2.50 1 db jó lépkőrc 1.70 2 nyápu ágy- és 1 asztal-terítő... 11. — 1 db szegelt lépkőrc 4.50 1 levtartó szalmazák... 2.30

GICHNER JÁNOS és TARSA paplan, matrác és kárpitosru gyarok, szőnyeg, függöny-ágy- és asztalterítő stb. nagy válatban. Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám. Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. Neg leány árukat kicserélünk, vagy a pénzt visszaadjuk

A ZSIDÓ NÉP ÉS A SIONISMUS.

Röpirat 30 fillér. LÁSZLÓ BÉLA könyvkereskedő KASSA.

KÉZIMUNKÁK

hímző-anyagok és hímző-szövetek rendkívül nagy választékban, szabad, csúrt árakon kaphatók BÉRCZI D. SANDOR kézimunka-nagyiparosnál, Budapest, Király-utca 4. sz. Képes árjegyzékemet 1725 eredeti kézimunkakézzel kívánatra bérmentve küldöm. Ujdonság! Izzeltetű selyem lere-mentű lezlapok 25 és 55 kr. Point-Lace munkák és az abhoz tartozó összes anyagok rendkívül nagy választékban vannak raktáron. Mintákai szívesen szolgálok.

TANULÓK OLVASÓTÁRA

A tanuló ifjuságnak van szánva ez a válogatott gyűjtemény, és nem is volna szabad hiányoznia ennek sem a diákok, sem az iskolák könyvtárából Régi és újabb írók és államférfiak munkáinak a javából van összeállítva, iskolai és magánolvasmányok egyképen hasznosak és élvezetesek.

Az első évfolyamban ezek a füzetek jelentek meg: BALASSA BALINT költeményeiből. Szemelvények. BERZSÉNYI DÁNIEL válogatott versei. HUNFALVY PÁL tanulmányai: Thukydides. A Platóni köztársaság. JÓRAI MÓR. A nagyenyedi két fűtő. A perogások. Irán felolvasása a Fekete gyémántokról. KÁZINCZY FERENCZ. Pályam emlékezete. (100 kora). KÁRMÁN JÓZSEF. Uránia. A pamet csinosodása. Hirlaptervezet. A mód. KISFALUDY KÁROLY. Irén. PÁZMÁNY PÉTER. Szemelvények műveiből. TERPÉRT AGOSTON. Eméltéséről Luthács Mórész. Mignet és báró Fövös József fölött, megnyitott beszéd a M. T. Akadémiában. ZRINYI MIKLÓS. Salgoti veszedelme.

A második évfolyam tartalma: APOR PÉTER Metamorphosisából. Szemelvények. CSÉRY MIHÁLY Hírtörtéjéből. Szemelvények. DEÁK FERENCZ. Szemelvények beszédeiből. KOSUTH LAJOS. Szemelvények beszédeiből. NÉPÉRTALDÁK és ROMÁNCZOK. PÉTI GÁBOR és HELTAI GÁSPÁR meséiből. PÉCELI és FAY ANDRÁS meséiből. RÉGI MAGYAR népies költszet. TINDI SEBESTYÉN. Válogatott históriás énekek. VÖRÖSMARTY MIHÁLY. — Szemelvények Zalaú futásából.

Egy-egy füzet ára . . . . . 40 fill. Egy évfolyam részletezésben . . . . . 4 kor.

== Megjelentek és kaphatók ==

LAMPEL RÓBERT

(WODIANER F. ÉS FIA)

cs. és kir. udvari könyvkereskedő ká. hivatalában

BUDAPEST, Andrassy-út 21.

Eddig még soha sem nyújtott
nyereményesélyek.

A legrégebbi váltóház FUCHS H. Budapest, IV., Kecskeméti-utca I. sz.,

alanti feltételek szerint

EGY CSOPORTOT

akar alakítani

5000 darab budapesti bazilika sorsjegy

megvételére, melyek 1886. évben adattak ki és évenként 2 huzással bírnak u. m.: **szeptember 1-én és március 1-én.**

Főnyeremény 40.000, 30.000, 20.000 korona

továbbá

számos melléknyeremény 2000, 1000 stb. stb. korona.

Ezen csoportban az összes sorozatok legnagyobb része bennt foglaltatik és ennek folytán oly nagy nyereményesélyek eddig még nem léteztek.

Legközelebbi huzás már f. év szeptember 1-én.

Minden sorsjegy *okvetlen* kisorsoltatik. — A nyeremények kifizetését egy az állampénztárnál letéteményezett több milliányi alap biztosítja. — *Egy sorsjegyre két nyeremény* is eshet.

Miután e sorsjegyek árfolyama, hasonló sorsjegyekhez, p. u. Rudolf sorsjegyekhez képest, melyek ugyanoly főnyereményekkel bírnak és árfolyamuk 65 korona, rendkívül olcsó, joggal feltételezhető, hogy az általános kedveltséggel bíró Bazilika sorsjegyek is *nagyobbmértvű árfolyamemelkedésnek néznek elébe*, olyannyira, hogy a sorsjegyek, melyek a sorsjegytársulat tagjainak annak idején kiadatnak, jelenlegi megszerzési áruknál *nagyobb értékkel* fognak bírní. Már egyedül ezen körülmény alapján a közönség fokozódott részesedése várható.

Feltételek:

A sorsjegytársulat 250 tagból áll és 3 évig tart, mely idő alatt az esetleges *nyeremények a társulat tulajdonát képezik*. A jelentkezés alkalmával a belépő tag által **60 korona** fizetendő, továbbá k. 320'40, 36 havi k. 8'90 részletekben törlesztendő. Minden résztvevő a 60 korona lefizetés után és miután 250 tag jelentkezett, kap *egy saját nevére kiállított sorsjegykönyvecskét*, mely az **5000 eredeti** sorsjegy összes sorozat és számait tartalmazza; ennek alapján a résztvevő összes jogai és kötelezettségei kezdetét veszik.

Hogy a sorsjegyek *állománya mindenkor teljes 5000 darab legyen*, a kisorsoltak helyébe újak vásároltatnak. *Nagyobb nyeremények azonnal ki lesznek fizetve.*

A megállapított 3 év letelte után a társulat feloszlik és minden tagnak a részére **eső 20 darab eredeti Budapesti bazilika sorsjegy**, valamint esetleges nyereménykövetelése kiszolgáltatik.

A *részvételi jelentkezéseket* a megállapított 60 korona I. részfizetéssel együtt, tekintettel a már

folyó évi szeptember hó 1-én megtartandó huzásra,

kérem, *legelőszérűbben postautalvánnyal, haladéktalanul eszközölni.*

FUCHS H. váltóháza

Budapest, IV., Kecskeméti-utca I. sz.

